

NÉPÚJSÁG

2025. november 12.,
szerda
LXXVII. évfolyam
257. (22123.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3 lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Késleltette a bizonytalanság a munkálatokat

Folytatódnak a balavásári beruházások

Múlt héten kezdték az alapozási munkálatokat a leendő idősfoglalkoztató központ épületénél

Fotó: Varga András Adorján

Országos szinten bizonytalan helyzetben vannak az önkormányzatok beruházásai a kormány megszorító intézkedései nyomán. Ennek ellenére Balavásár községben az elkezdett munkálatok pénzügyi forrásai biztosítva vannak, legtöbbjük számára az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében.

Az önkormányzat legújabb beruházása néhány napja kezdődött el: egy nappali idősfoglalkoztató épül a közszolgáltatások szomszédságában. A pályázati kérelmet már 2022-ben benyújtották, de a kiértékelési folyamat nagyon elhúzódott, így csak idén tavasszal született meg a támogatási szerződés, júliusban pedig sikerült lezárni a közbeszerzési eljárást, megkötni a kivitelezési szerződést. Kérdéses volt,

(Folytatás a 4. oldalon)

Gligor Róbert László

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha
megvásárolná!

Dare to be Selected divatbemutató és kiállítás

A Dare to be Selected projekt üzenete egyszerre személyes és univerzális: az önazonosság, az önkifejezés és az egyediség bátor megélése.

5.

Élenjáró az Eldi pékség

Az egrestői Eldi Pékség Kft. a Maros megyei pékségek között I. helyezett lett, kiválósági díjban és trófeában részesült a 2024-ben elért kimagasló eredményekért.

6.

A 31. Marosvásár- helyi Nemzetközi Könyvvásár csütörtöki és pénteki programja

9.

AKTUÁLIS

Kezdődő könyvszemle

Kaáli Nagy Botond

Rége nyúló hagyomány immár Marosvásárhelyen, hogy a legintenzívebb őszi kulturális pezsgés időszaka novemberre tehető: ekkor zajlik az Alter-Native nemzetközi filmfesztivál, majd kis időre rá a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár. Szerencsésnek is mondhatjuk magunkat, hiszen mindkét eseménysorozat több mint három évtizedes múltra tekinthet vissza: a filmszemlét idén a 32., a könyves rendezvényt a 31. alkalommal szervezték, illetve szervezik meg. És mindkét nagy kaliberű kulturális fesztivál összművészetinek mondható: az Alter-Native keretében a versenyprogram és a nagyjátékfilm-vetítések mellett a kezdetektől létező tradíció a képzőművészeti kiállítások és koncertek sorozata, a könyvvásáron pedig a szinte megszámlálhatatlan programpont között az új kötetek bemutatói mellett ott találjuk az író-olvasó találkozókat, a tárlatnyitókat, a rendhagyó irodalomórákat, kreatív írás foglalkozásokat, vetélkedőket, mesefoglalkozásokat, kerekasztal-beszélgetéseket, interaktív előadásokat, irodalmi kávéházat, színházi előadásokat és gyermekszínházat is. Kiemelendő, hogy ezen programpontok jó része a fiataloknak és a legfiatalabbaknak is szól, azon

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

12

SZERDA

Ma **JÓNÁS** és **RENÁTÓ**,
holnap **SZILVIA** napja

Az év **316.** napja, hátravan **49** nap

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:
max.: **10 °C**
min.: **0 °C**

nap-tár

Isten éltesse!

SZILVIA: a Szilviusz férfi-név nő párja. Jelentése: erdőből való – a latin sil-vania után.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2025. november 11.	
1 €	5,0845 lej
1 \$	4,3934 lej
100 Ft	1,3174 lej
1 g arany	584,9749 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Munkálatok a Petőfi téren

Marosvásárhelyen, a Petőfi téren munkálatok zajlanak az Electrica áramszolgáltató új elosztókábeleinek lefektetése miatt. Az aszfalt felszedése után az Electrica elvégzi a kábelezési munkákat, majd az úttest burkolatát helyreállítják. A munkálatokat a lehető legrövidebb időn belül befejeznék. Közlekedjenek óvatosan a környéken, és tart-sák be az ideiglenes forgalmi jelzéseket! A marosvásár-helyi önkormányzat közleményében elnézést kér az esetleges kellemetlenségekért.

Lomtalanítás a Kárpátok sétányon és az Egyesülés negyedben

Ma, november 12-én Marosvásárhelyen még a Kárpátok sétányon és az Egyesülés negyedben zajlik a lomtalanít-ás. Gyűjtőkonténerek a Kós Károly utcában a Közterü-let-kezelő Igazgatóság bejáratánál, a Kárpátok sétányon az 51-es tömbház mögötti parkolóban és a Kis sétányon, a vasút melletti parkolóban vannak. Az Egyesülés ne-gyedben a Vasile Lucaciu utcában, a volt hőközpont kö-zelében, a Jegenyesor utcában a park mellé, a Földműves utcában a Darina üzlettel szemben, a Szotyori József utca és a Gyümölcsfa utca kereszteződésénél a temető felé vezető úton, a Remeteszegi utcában, a vízte-lep környékén, a Petru Maior utca számára az iskola mel-letti parkolóban, a Hídvég utcában az Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság (DSV) előtti parko-lóban, a Iosif Hodoș utcában a volt hőközpont közelében vannak elhelyezve.

A forgalmi rend változatlan marad

A tervezett változtatás ellenére a forgalmi rend változatlan marad Marosvásárhelyen a Kaptatós, a Cseresznyés és a Dévai utcákban. A lakossággal folytatott egyeztetések után a közlekedési bizottság és a közlekedési rendőrség úgy döntött, hogy nem vezetik be az eredetileg tervezett egyirányú forgalmi változtatásokat. A döntéssel szeretnék elkerülni a kellemetlenségeket és megőrizni a biztonsá-gos, folyamatos közlekedést a környéken – tájékoztatott Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala.

Négyszáz szabálysértő gyalogost bírságoltak meg

A múlt héten Maros megyében a közlekedési rendőrök a közrendvédelmi szervekkel és a helyi rendőrökkel közö-sen a közúti biztonság növelése és a fegyelmezetlen gya-logosok okozta balesetek megelőzése érdekében intézkedtek. 401 bírságot szabtak ki gyalogosok által el-követett szabálysértések miatt, ebből 327-et a megyei rendőrség, 74-et pedig a helyi rendőrök. Ugyanakkor a fe-lelősségteljes közlekedés érdekében a rendőrség 11 köz-lekedésbiztonsági oktatási kampányt szervezett, különösen a forgalmas területeken és az oktatási intéz-mények közelében.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Százöt csapat nevezett be a 16. Bölcs Diákok vetélkedőre

Idén tizenhatodik alkalommal szervezi meg a Commu-nitas Alapítvány a Kolozsvári Református Kollégiummal és a Babeş–Bolyai Tudományegyetemmel partnerségben a Bölcs Diákok országos szintű vetélkedőt, amelyre a 2025–2026-os tanévben összesen 105 középiskolás csapat nevezett be 12 megyéből és 44 különböző tanintézmény-ből.

A vetélkedő témaköre a szabadság. A szervezők fontos-nak tartják, hogy a diákok felismerjék a történelmi korok sa-játosságait, és meg-értsék, milyen sze-repet játszanak ezek az ismeretek a társa-dalmi felelősségvál-lalásban. A három-vagy négyfős közép-iskolás csapatok no-venber 8-ig regiszt-rálhattak, a verseny pedig november 10-én startolt. Az első fordulóban a diákok Harper Lee *Ne bánt-sátok a feketéigót!* című regényének el-

Makkai Gyöngyvér kottabemutatója

November 18-án, kedden 18 órától a marosvásárhelyi Hagyományok Háza Alapítvány Bartók Béla hangverseny-termében (Sáros utca 1. szám) kerül sor Makkai Gyöngy-vér kottabemutatójára. A szerző 72 kánont ad közre *Canonicale* című kötetében, és külön öröm számára, hogy ez Ács Zolna illusztrációival jelenhet meg. Köszönettel adózik Kovács Zsuzsa tanárnőnek, aki az est házigazdájá-ként feltárja a közönség előtt mindazt, amit szívében meg-foglalmazott a kötetről, a szerzőről és az előadókról.

RENDEZVÉNYEK

Ilyenkor, ősszel – Csávossy György- emlékest

November 13-án, csütörtökön 18 órai kezdettel Ilyen-kor, ősszel címmel szerveznek emlékestet Csávossy György borász, költő, színműíró születése 100., ha-lála 10. évfordulója alkalmából Szovátán, a város-háza dísztermében. A neves közéleti személyiségre, egyetemi oktatóra, borászati kutatóra Bajusz Katalin emlékezik, közreműködik az Intermezzo kamarakó-rus és Mester Zoltán. Az esemény szervezői Szováta önkormányzata és a Bernády Közművelődési Egylet. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Nagy Dalma kiállítása a Bernády Házban

November 13-án, csütörtökön 18 órakor nyitják meg a marosvásárhelyi Bernády Házban Nagy Dalma képzőművész Párhuzamok című új, egyéni kiállítá-sát. A képzőművészet különböző területein párhua-mosan alkotó művész grafikákat, textileket, festményeket és digitális printeket állít közönsége elé. A tárlatot, amely december 2-ig lesz látogatható, Nagy Miklós Kund művészeti író nyitja meg.

Diákszínjátszó fesztivál Erdőszentgyörgyön

November 15-én, szombaton az erdőszentgyörgyi művelődési otthonban a 32. alkalommal szervezik meg a Színpad Fesztivált, a Kis-Küküllő menti mű-kedvelő színjátszó találkozót. A rendezvény szerve-zője az erdőszentgyörgyi Bodor Péter Művelődési Egyesület, valamint Erdőszentgyörgy Polgármesteri Hivatala. Fellép a helyi Bodor Péter Színkör, a bala-vásári Eperjesi Mimi Színkör, a Szilágybagosi Amatőr Színjátszó Társulat, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium két csoportja, a Kalamajka és a Fordított Patkó.

olvasását kapták feladatul, amelyhez kapcsolódó kér-désekre kell válaszolniuk keresztretjtvény, képrejtvény, in-teraktív feladatok és videók formájában. A rutinos diá-kok már megszokhatták, hogy a karácsony előtti idő-szakban bónuszpontokat is gyűjthetnek. Az idei jóté-konysági kihívás arra ösztönzi a versenyzőket, hogy Szent Miklós példáját követve meglepetéseket juttassanak el a rászorulókhhoz. (RMDSZ-közlemény)

Az érdeklődők a Marosvásárhelyi Művészeti Főgim-názium III–IV. osztályos tanulóinak kórusa, a szovátai Intermezzo kamarakórus, a marosvásárhelyi Musica Hu-mana női kamarakórus, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Szalman Lóránt kórusa és a Marosvásárhelyi Ál-lami Filharmónia kórusa előadásában a kottában szereplő művekből hallgathatnak meg néhányat, Fülöp Klára, Fülöp Judit, Sikó Szidónia és Albert Orsolya karvezetők irányít-ásával.

Kirándulás Székelyvarságra

A Maros Megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja kirán-dulást szervez november 22-én Székelyvarságra. A ki-ránduláson miccs- és szalonnasütés is lesz. Mindenkit szeretettel várunk, hogy együtt töltsünk el egy kellemes napot. Érdeklődni a 0265/264-442 vagy a 0744-928-299 telefonszámokon lehet naponta 9–14 óra között.

Térden festett képek

A Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János ki-állítótermében november 16-án, vasárnap 12 órától megnyitják a szatmárnémeti Kovács Emil Lajos fes-tőművész újabb kiállítását. A Térden festett képek című, kisméretű alkotásokból álló kiállítást és a fes-tőművészt Czirjék Lajos mutatja be a jelenlévőknek. A kiállítás december 5-ig látogatható.

Baricz Lajos 100. kötetének bemutatója

November 18-án, kedden 17 órától Marosszentgyör-gyön, a plébánia tanácstermében Nagy Miklós Kund művészeti író bemutatja Baricz Lajos Evezzél a mélyre – 126 szonett, Csendes a szívem – 142 szo-nett és Így szól az Úr – Alkalmi gondolatok c. köteteit. Czirjék Lajos megnyitja Magyarai Júlia, Orbán Ferenc és Hadnagy Gabriella illusztrátorok kiállítását. Köz-reműködnek: Kilyén Ilka, Pataki Ágnes, Szántó Árpád, a Kolping Család kórusa, a Czinege zenekar, a Szent György kórus és a Soli Deo Gloria vegyes kar. Műsorvezető: Moldovan Irén.

Évadzáró gálaműsor Dicsőszentmártonban

Fennállásának 20. évfordulója alkalmából ünnepi gá-laműsor keretében tartja évadzáró műsorát a dicső-szentmártoni Kökényes néptáncegyüttes. Az eseményre november 22-én, szombaton 18 órától kerül sor a dicsőszentmártoni művelődési ház elő-adótermében.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Román területen csapódtak be egy drón roncsai az ukrán kikötők elleni orosz légitámadás során

Ismét román területen érték földet egy drón roncsai keddre virradó éjszaka, miután Oroszország újabb légitámadást intézett a román határ közelében lévő ukrán célpontok ellen – közölte a védelmi minisztérium (MAPN).

A radarok észlelték a román légtér közvetlen közelében repülő drónok jelenlétét, és riasztották a légvédelmet, az ország délkeleti térségének ködös időjárása azonban a közlemény szerint nem tette lehetővé a járőrszolgálat vadászgépeinek fel-szárását.

A katasztrófavédelem a telefonokra küldött RO-Alert üzenettel figyelmeztette az ukrán határral szomszédos Tulcea megye lakosságát a becsapódások veszélyére.

A MAPN közleménye szerint az ukrán Izmail város folyami kikötője környékéről nagyszámú robbanás hallatszott, nem sokkal 1 óra után pedig egy lakossági bejelentés érkezett

a 112-es segélyhívóra, amely szerint egy légi jármű roncsai csapódtak be a román oldalon, a határtól 5 kilométernyire fekvő Grindu község térségében.

A becsapódás nyomán nem keletkezett tűz, a területet lezárták. A helyszínrre érkezett román katonák szerint egy drón roncsai érték földet román területen.

Nicușor Dan államfő újságírók érdeklődésére reagálva úgy értékelte: balesetről lehet szó, „korábban is történt hasonló eset”.

A korábbi légtérsértésekre reagálva a román Legfelsőbb Védelmi Tanács szeptember végén egészítette ki a román légteret megsértő katonai drónok és repülőgépek lelövésével kapcsolatos szabályozást. Azóta a román légteret megsértő katonai drónok és repülőgépek azonosításáról, elfogásáról és végső esetben lelövéséről a NATO eljárásai alapján a katonai parancsnokság dönthet. *(MTI)*

Uszításért jelentette fel a CSM a miniszterelnök-helyettest

Közösség elleni uszításért bűnvádi feljelentést tett Oana Gheorghiu miniszterelnök-helyettes ellen a Legfelsőbb Bírói Tanács (CSM), miután a politikus „éhező gyermekek” helyzetére hivatkozva megkérdőjelezte a bírák és ügyészek különnyugdíjának társadalmi indokoltságát.

Az igazságszolgáltatás szakmai testületeként működő CSM hétfői közleménye szerint a kormány képviselője „felelőtlen, populistá” támadást intézett a bírák és ügyészek jogállása, az igazságszolgáltatás függetlensége ellen, és érzelmi húrokat pengetve gyűlöletre uszít az állam egy hatalmi ága ellen.

A CSM szerint a bírák és ügyészek függetlensége – annak pénzügyi vetületét is beleértve – olyan európai joggyakorlat, amely nem tekinthető kiváltságnak, hanem a jogbiztonság alkotmányos garanciája, annak biztosítéka, hogy a bírák és ügyészek adott esetben az állami visszaélésekkel szemben is megvédi az állampolgárok jogait.

Oana Gheorghiu a Digi24 hírtelevízi-

ónak adott, vasárnap sugárzott interjújában úgy értékelte, hogy a bírák és ügyészek korkedvezményes nyugdíjazása, illetve az átlagnyugdíj többszörösére rúgó juttatása olyan kiváltság, amely nem folytatódhat örökké, mert Románia nem engedheti meg magának. Szerinte minden kiváltság azt feltételezi, hogy a társadalom más rétegeitől kell elvonni forrásokat: az éhező gyermekektől vagy a kózhórházaktól, amelyek nem tudják már beszerezni a szükséges gyógyszereket.

„Talán ezt nem értik meg, hogy amikor kiváltságokban részesülnek, akkor emiatt valaki mást kell megrövidíteni” – mondta a miniszterelnök-helyettes.

Sorin Grindeanu házelnök, a Szociál-

demokrata Párt (PSD) elnöke „gusztustalan populizmusnak” nevezte hétfőn Oana Gheorghiu állásfoglalását. Szerinte a koalíciós pártoknak inkább egy olyan nyugdíjreform kidolgozására kellene összpontosítaniuk, amely kiállja az alkotmányosság próbáját, tekintettel arra, hogy Románia mintegy 230 millió eurós uniós támogatás elvesztését kockáztatja, ha a hónap végéig nem lépteti hatályba a különnyugdíjakat kivezető jogszabályt.

Az alkotmánybíróság október 20-án alkotmányvértőnek minősítette azt a – deficitcsökkentő intézkedések sorában elfogadott – törvénytervezetet, amelynek értelmében a bírák és az ügyészek utolsó nettó bérük alig 70 százalékát kapnák meg nyugdíjként a jelenlegi 100 százalék helyett, és nekik is fokozatosan 65 évre emelkedne a nyugdíjkorhatáruk a jelenlegi 48 évről. *(MTI)*

Az EU bírósága megerősítette a minimálbérekről szóló irányelv érvényességét

Az EU bírósága megerősítette az unióban alkalmazandó megfelelő minimálbérekről szóló irányelv nagy részének érvényességét, ugyanakkor megsemmisítette azokat a rendelkezéseket, amelyek közvetlen beavatkozást jelentenek a tagállamok minimálbér-megállapítási rendszereibe – közölte kedden a luxembourgi testület.

A döntés szerint a testület megsemmisítette azt a szabályt, amely előírta, hogy a jogszabályban meghatározott minimálbéreket alkalmazó tagállamoknak milyen kritériumokat kell kötelezően figyelembe venniük a bérek megállapítása és kiigazítása során. Szintén megsemmisítették azt a rendelkezést, amely megakadályozta a minimálbérek csökkentését abban az esetben, ha azok automatikus indexálás alá esnek.

Dánia korábban keresetet nyújtott be az Európai Bírósághoz az irányelv teljes megsemmisítése érdekében, arra hivatkozva, hogy az uniós jogszabály sérti az Európai Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztást, mivel közvetlenül beavatkozik a díjazás meghatározásába és az egyesülési jogba, amelyek a szerződések szerint nemzeti hatáskörbe tartoznak.

Az uniós bíróság csak részben adott

igazat Dániának. Álláspontja szerint az irányelv túllép az uniós hatáskörön két konkrét rendelkezés esetében, amelyek a jogszabályban meghatározott minimálbérek megállapítására és csökkentésére vonatkoznak.

Ugyanakkor a testület megerősítette, hogy az irányelv egyéb rendelkezései érvényben maradnak, és jogszerűen szolgálják az élet- és munkakörülmények javítását az EU-ban.

Az Európai Parlament és a Tanács 2022 októberében fogadta el az unióban alkalmazandó megfelelő minimálbérekről szóló irányelvet, amely az élet- és munkakörülmények javítását, valamint a kollektív bérmegállapítási tárgyalások előmozdítását célozza.

Az irányelv többi része hatályban marad, beleértve azt a kötelezettséget, hogy az országok ösztönözzék a munkavállalókat a kollektív bértárgyalásokban

való részvételre, a munkafeltételek és a bérek javítása érdekében.

A bíróság hangsúlyozta: az irányelv nem sérti az egyesülési jogot, mivel nem írja elő, hogy a tagállamok kötelezővé tegyék a szakszervezeti tagságot, és nem avatkozik közvetlenül a kollektív tárgyalások szervezésébe sem.

Az Európai Bizottság kedden üdvözölte az ítéletet, amely nagyrészt megerősítette a megfelelő minimálbérekről szóló irányelv jogszerűségét.

A testület hangsúlyozta, hogy a megfelelő minimálbér alapvető fontosságú a társadalmi méltányosság, a termelékeny és befogadó gazdaság, valamint a dolgozók vásárlóerejének védelme szempontjából. Emellett csökkenti a bérkülönbségeket és a dolgozói szegénységet, támogatja a belső keresletet, és hozzájárul a nemek közötti bérszakadék csökkentéséhez.

A bizottság kiemelte, hogy az irányelv 2022-es elfogadása óta a minimálberek gyorsan emelkedtek Európa-szerte, ami milliók életszínvonalát javította, miközben csökkent az uniós országok közötti bérkülönbség. *(MTI)*

ORSZÁG – VILÁG

Nem számolnak héaemeléssel a 2026-os költségvetés összeállításakor

A kormány nem számol héaemeléssel a 2026-os állami költségvetés összeállításakor – jelentette ki egy keddi szakmai rendezvényen a pénzügyminiszter. Alexandru Nazare elmondta, hogy a jövő évi költség kidolgozása nem lesz könnyű feladat. Közlése szerint tisztában van azzal, hogy a költségvetésnek az uniós helyreállítási források lehető legjobb felhasználására kell összpontosítania. „A koalícióban fogjuk megvitatni, hogy milyen új intézkedéseket vezetünk be, ha egyáltalán lesznek ilyen intézkedések. Jelenleg azonban nem tervezzük a héa emelését” – szögezte le. A pénzügyminiszter bizakodóan nyilatkozott arról, hogy Románia teljesíteni fogja az idei hiánycélt. A szerdára tervezett szakszervezeti tüntetésekkel és a minimálbér befagyasztásával kapcsolatban pedig kijelentette, hogy megérti az elégedetlenséget, de Románia nehéz gazdasági helyzetben van. *(Agerpres)*

Két és fél milliárd eurót készül lehívni a kormány

Az országos helyreállítási tervhez (PNRR) kapcsolódó újabb kifizetési kérelmet készül benyújtani november végéig Románia az Európai Bizottsághoz – jelentette ki hétfőn Ilie Bolojan miniszterelnök. A kormányfő Facebook-bejegyzésben számolt be arról, hogy a nap folyamán több minisztérium illetékeseivel is egyeztetett a több mint 2,5 milliárd euró vissza nem térítendő támogatásról szóló kifizetési kérelem előkészítéséről. Ahhoz, hogy az ország megkapja ezt az összeget, 60 mérföldkövet kell teljesítenie. Ezeknek a többségét már teljesítették, és a következő két héten várhatóan a többit is lezárja a kormány, így a tervek szerint a hónap végéig elküldik az EB-nek a kifizetési kérelmet – magyarázta Bolojan. A pénzből infrastruktúra-fejlesztési, kórház- és iskolafelújítási projekteket finanszíroznak – tette hozzá a miniszterelnök. *(Agerpres)*

28 külföldit toloncoltak ki az országból októberben

Októberben a hatóságok 28 külföldi állampolgárt toloncoltak ki Romániából – tájékoztatott kedden a bevándorlási főfelügyelőség (IGI). A közlemény szerint ilyen esetekben az érintett külföldi állampolgárokat a bevándorlási főfelügyelőség munkatársai a határátkelőhelyig, adott esetben a származási, a tranzit- vagy a célországba kísérik. A kitoloncolt személyek közül kilencen nepáli állampolgárok voltak. A kitoloncolás oka a legtöbb esetben a kiutasítási végzés be nem tartása, illetve illegális határátlépés és illegális határátlépésre tett kísérlet volt. *(Agerpres)*

Kezdődő könyvszemle

(Folytatás az 1. oldalról)

nem titkolt cél által vezérelve, hogy a legkisebbekkel is megismertessék az olvasás örömét, időben elültessék bennük a könyvek szerepének fontosságát.

Az idei, 31. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár holnap, november 13-án, csütörtökön veszi kezdetét, és már az első napon is számos érdekes programponrt tartalmaz, több ismert szerző új kötetének megismerési lehetőségét ígéri. Aznap kerül sor például a vásár kiemelt meghívottjával, Markus Majaluo finn íróval és illusztrátorral való találkozásra, ekkor tartja rendhagyó irodalomóráját Závada Pál, az első napon kezdi középiskolásoknak szánt kreatív írásgyakorlatát Szabó Róbert Csaba és André Ferenc, délben nyílik meg a Magyar feltalálók című tárlat Nagy Miklós Kund és Soós Zoltán méltatásában, aznap délután mutatja be Sebestyén Mihály új novelláskötetét e sorok írója, szintén délután kerül közönség elé Vajda György kollégánk kisregénye, és este kerül sor a Vacsorázzon Keményékkal és Zavadáékkal című kötetlen beszélgetésre Kemény Istvánnal, Kemény Zsófival, Závada Pállal és Závada Péterrel B. Szabó Zsolt és Szabó Eszter moderálásában.

Az előbb felvázolt lista csak az első napot mutatja be, és korántsem teljes. A vasárnapig tartó eseményso-rozaton meggyőződésünk szerint mindenki talál olyan rendezvényt, amely érdeklődésének megfelel, a rengeteg új kötet bemutatója és a sokszínű, könyves vásárfia mellett. Az idei Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásárra ismét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előcsarnokában és különböző tereiben kerül sor. Vásárra fel!

Folytatódnak a balavásári beruházások

(Folytatás az 1. oldalról)
hogy még befeérnek-e a határ-időkbe, de mivel már júliusban volt munkakezdési rendeletük kiadva, a projektek rangsorolását követően a kormány jóváhagyta az elképzelés folytatását és a finanszírozás biztosítását. Már folyik az alapozás, remélhetőleg ezt a szakaszt már az idén befejezik, és a következő év augusztusáig sikerül lezárni a kivitelezést.

A terv szerint közel negyven idős számára épül nappali foglalkoztató-központ, akik a reggeli beszállítást követően egészségügyi vizsgálatokban, gyógytornában és különböző foglalkoztató és szórakoztató programokban részesülnek majd, de ebédet is szeretnének biztosítani számukra.

A projekt másik része az otthoni beteggondozás folytatása, amit jelenleg civil szervezeteken keresztül biztosítanak, szerződések révén. Ezeket a feladatokat saját kézbe veszi az önkormányzat, ezért ennek a projektnek a részeként járművet is vásárolnak, egy másik pályázat keretében pedig biztosítják a személyzet bérezését. Így akiknek az egészségügyi állapota megengedi, azokat beszállítják, és a központban látják el, akiknél ez nem lehetséges, azokat továbbra is otthon látják el a szakápolók.

Ennek az elképzelésnek a megvalósítása, az építkezést is beleértve, közel 7,26 millió lejbe kerül, amelyből az önkormányzat önrésze 144 ezer lej – tudtuk meg Varga András Adorján polgármestertől.

Hideg is, meleg is

Több beruházás van folyamatban a községben, és ezek nagy része már olyan előrehaladott kivitelezési fázisban van, hogy a kormánypénzek átcsoportosítása nem veszélyez-

teti ezek finanszírozását. Szentdemeteren a víz- és csatornahálózat kiépítése van folyamatban a PNRR támogatásával, és ez igen előrehaladott állapotban van. Szinte ugyanilyen jó ütemben haladnak ugyanezen a településen a gyermekfoglalkoztató központot létesítő projekttel: az épület elkészült, már a belső munkálatok és a fűtésrendszer kialakítása van folyamatban. A pénzügyi fedezetet ugyancsak a PNRR biztosítja.

Balavásáron folyik az orvosi rendelő épületének korszerűsítése, amit akár már ebben a hónapban be

is fejezhet a kivitelező. Ugyanez a cég kezdi el hamarosan az önkormányzat udvarán található egykori tűzoltógarázs és -székhely átalakítását, itt irodákat és házasságkötő termet hoznak létre. A bölcsőde építése is jó ütemben halad a balavásári iskola szomszédságában, itt is már a belső munkálatokat végzi a kivitelező. A községi önkéntes hulladéktároló telep is elkészült, a napokban meg is érkeztek a különböző hulladéktípusokat befogadó konténerek, így hamarosan lezárhatja az önkormányzat ezt a projektet is.

Fotó: Varga András Adorján

árusítócsarnok kapna helyet bemutatóüzletekkel, lenne egy nyitott, de fedett rész a helyi termelők számára, valamint az udvar hátsó részén fedett asztalokat állítanának fel a pénteki hetivásárok számára. A terv az Országos Beruházási Társaság (CNI) révén valósult volna meg, de ezeket a beruházásokat egyelőre ideiglenes jelleggel felfüggesztette a kormány, ezért a közbeszerzési eljárást ebben az évben már nem is hirdetik meg – mutatott rá a polgármester.

Mindezek kormányzati programokból zajló beruházások, hiszen az önkormányzatnak jelenleg nincs erőforrása saját költségvetésből megvalósítható elképzelésekre, ugyanis a fentebbiek kivitelezésére a község önrészt is kell biztosítson.

Jó hírt is kapott az önkormányzat a múlt héten a katasztrófavédelmi főfelügyelőségtől (ISU), miszerint az állami intézmény aláírta a szerződést, amelynek értelmében egy sürgősségi rohammentő (SMURD) munkapont megnyitása érdekében Balavásárra egy telephelyet terveznek és építenek, ennek megvalósítása a következő év tavaszán kezdődik el.

Csak idővesztéség volt

Okozott-e gondot az, hogy a kormány rangsorolta a tervezett beruházásokat, ezért azok finanszírozása és kivitelezése kérdéses volt? – tettük fel a kérdést az elöljárónak. A község nem veszített el egyetlen projektet sem, de volt egy bizonytalansági időszak, amikor nem tudták, hogy lesznek-e továbbra is kormányzati pénzforrások, s ha nem, akkor mi történik az elkezdett munkálatokkal, sürgessék-e a munkálatok kivitelezőit, vagy legyenek óvatosak – Varga András Adorján szerint mindezek inkább idővesztéseget jelentettek a község számára.

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Nagy Székely Ildikó

Nemrég beszélgettem valakivel, akinek az életritmusát gyümölcsfaillat változtatta meg. Halkan, szerényen mesélt eddigi 41 esztendejéről, és miközben hallgattam, úgy éreztem, pontosan az a szabadság árad a szavaiból, amire én mindig is vágytam.

Pap Szilveszter számára a lehetőségek végtelen tánca a létezés. A rendelkezésünkre álló bő fél órában nem is kerülhetett szóba minden, amibe eddig belefogott, de bízom benne, hogy a lényeg mégis hagyta magát utolérni, ahogy – a városi otthonából a nagyszülői vidéki házba kiköltöző – férfi kecskéi egy rendhagyó húsvét hétfőn. Története azonban sokkal előbből indul, a marosvásárhelyi gyerek-kortól.

– Az általános iskolát a Művészeti Líceumban végeztem el. Hegedültem, de végül elbohóckodtam az egészset. Elég szabadszájú gyermek voltam, és ez visszaütött. Középiskolás koromban az Elektromaros Líceumba kerültem, ott találkoztam a számítástechnikával. A kábelt, ugye, könnyebb húzni, mint a vonót. De azért otthon ezután is elő-elővettem a hegedűt, amikor nem hallotta senki. Érettségi után először egy számítógépszervizben dolgoztam, aztán a Marosvásárhelyi Televíziónál (TTM) lettem adástechnikus. Közben egy régi művészeti tanárnőm egyre biztatott, hogy menjek, hallgassam már meg

a Nagy István kórust. Végül beadtam a derekam, és négy-öt évre ott is ragadtam a kórusban.

– Ezek szerint szeretsz és tudsz énekelni – szóltam közbe.

– Tulajdonképpen canto szakon mentem volna tovább a művészetiben, ha nem lövöm el a nyolcadikos képességvizsgát. A munkahelyekre visszatérve, miután a televíziós időszakom lejárt, egy jó évig nem csináltam semmit, aztán egy elektronikai szaküzletben dolgoztam másfél-két évet. Annál tovább nem bírtam, az egy helyben állás ugyanis nem az én műfajom. Ezután újabb egyéves szünet következett, majd 2012-ben, egy korai órában azzal „csörömpölt fel” telefonon egy ismerősöm, hogy nem megyek-e megnézni valamilyen elektronikai hálózatot. Velem rögtön ébredés után nem igazán lehet szót érteni, akkor is így volt, de amikor magamhoz tértem, visszahívtam az illetőt. Megtudtam, hogy két napelemparkról van szó, amelyeknek a kommunikációs hálózátát nem tudják megoldani. Az egyik park Szentmártonban, a másik Beszterce mellett volt. Így kerültem bele a napelemezésbe, és azóta is benne vagyok, kisebb-nagyobb szünetekkel. Eleinte csak a kommunikációs rész hárult rám, aztán más területekre is belekóstoltam, és most már A-tól Z-ig mindent elvégzek, ami a rendszer üzembe helyezéséhez szükséges. Egy cég alkalmazottjaként az ország min-

den területére hívnak. Előfordult, hogy egy jó évig, másfélig többet voltam Bukarestben, mint itthon, aztán egyszer megelégteltem a távollétet, felpattantam egy vonatra, és hazajöttem. A fővárosban töltött időszak annyira rányomta a bélyegét az akcentusomra, hogy amikor a vonatállomáson taxiba ültem, a sofőr végigsétáltatott a városon, mert azt hitte, hogy idegen vagyok Vásárhelyen. De aztán felvilágosítottam... 2017-ben jött egy érdekes szünet a napelemrendszeres munkában. Akkoriban egy ideje már mindenféle tapogatóztam az interneten, hogy hogyan lehet természetes alapanyagból házat építeni. Amikor valaki válaszolt, beadtam a felmondásom a munkahelyemen, felültem a repülőre, és saját költségére elmentem Angliába kenderéglábol házat építeni. Jó három hetet töltöttem kint, azalatt az egész folyamatot megtanultam és elraktároztam. Utána hazajöttem, megpihentem, aztán visszatértem a napelemes céghez.

Ekkor értünk beszélgetésünknek annak a pontjához, amit már nagyon vártam.

– Három-négy évvel ezelőtt kijöttem egy hétvégére a nagyszüleim jobbágytelki házába, ami üresen állt. Éppen akkor virágoztak a fák, egyik reggel ilyen illat, másik reggel olyan illat fogadott. Ez készítetett arra, hogy összecsomagoljak, és kiköltözök falura. Harminchét év városi lét után ez

lett az új életformám, de tulajdonképpen még csak tanulom az egészset, tesztelgetem, mi hogyan működik, meg nézek jobbra-balra, próbálom másoktól ellesni a jó gyakorlatokat. Jelenleg a különböző tyúkfajtákat „kevergetem”, már egészen érdekesek, és keltetéssel is foglalkozom. Ez úgy indult, hogy a szomszéd egyszer áthozott pár tojást, hogy süssem meg. Én azonban megtaláltam mamám „villanykotlóját”, és beletettem a tojásokat. Ezzel az öt-hat tojással indult a „tyúkozás”. Ez is olyan spontán módon alakult, mint minden az életemben.

Szilveszter kísérletezős kedve a kézművessőr-készítésre is kiterjedt. Még a városi tömbházlakásában élt, amikor ezt először kipróbálta – „előtte magát a slag, így a sörben fürdés ki van pálva”, jegyezte meg –, azóta azonban tökéletesítette a tudását, itókáját barátok, ismerősök, ügyfelek is örömmel kóstolják. Igaz, csak kis tételben termel, hiszen ebben sem az anyagi haszon, sokkal inkább a megtapasztalás élvezete hajtja. Különleges ötletekből pedig természetesen most sem szenved hiányt, egy olyan új találmányt eszelt ki, ami a – szó szerint – csirkefogó kiskutyáit kíméletesen szoktatná le a majorság ritkításáról az ebek nyakán lévő chipek, egy speciális nyakörv és a tyúkok azonosító gyűrűinek összehangolásával.

– Sok mindenfélét kitaláltam az utóbbi időben, csak az a baj, hogy semmit sem fejeztem be. Amikor valaminek látom a végét, akkor félbehagyom – mondta beszélgetőtársam, aki jelenleg egy háromrekeszes hűtőt épít a sör rekeszenként történő szabályozására, és kecskéket is tart új életterében.

– Fajtatiszta állatokkal kezdek, de aztán elment az eszem, és összevásároltam mindenféle egyedet, abban nem volt köszönet. Amúgy a kecsketartás onnan indult, hogy láttam, hogy a ház melletti gyümölcsös, ami tizen- vagy huszonevéig nem volt rendezve, elbokrosodott. Fűnyíró helyett fordultam a kecskékhöz. Először csak hárman voltak, de aztán érkezett 34. Két évvel ezelőtt húsvét hétfőjén, amikor más locsolni ment, én rohantam a kecskéim után, ugyanis aznap félóránként elszabadultak. Jelenleg 14-en vannak.

Szilveszter a fejés mellett a sajt-készítést is megtanulta, a rendelkezésre álló kisebb földterületeket pedig az elkövetkezőkben be szeretné vetni, hogy jószágát saját termékkel táplálhassa. Ugyanakkor kényeret is süt, régi fajta kovászt. Arra a kérdésemre, hogy mit adott neki a falusi élet a városban töltött évtizedek után, így válaszol:

– Csendet és nyugalmat. Rájöttem, hogy mennyit rohantam, és hogy nem lehetett velem beszélni. Egy ideje mobiltelefonom sincs, így sokkal jobban megtalálom a közös hangot önmagammal.

Nőiesség és fenntarthatóság

Dare to be Selected divatbemutató és kiállítás

A Dare to be Selected nem pusztán egy kiállítás, hanem egy gondolat, életérzés és üzenet, amely a női erő, az önazonosság, valamint a fenntartható alkotás értékeit közvetíti. A projekt mögött két alkotó áll: Deák Katalin, a fiatal fotográfus, akit érdekel a divat, és Antal Hajnal, a Selected Bags márka tervezője. Közös munkájuk a divat, a fotográfia és a tudatos életmód határterületein született meg – személyes történetből nőtt ki magát társadalmi üzenetté.

Sófalvi Szidónia

Hogyan született az ötlet?

Az ötlet a divat iránti közös szenvedélyből és egy inspiráló barátságból született. Katalinnak harmadéves média szakos hallgatóként diplomamunkájához témát kellett választania, és hosszas gondolkodás után úgy döntött, hogy régi szenvedélye, a divat lesz a központi témája.

Már ekkor szoros baráti kapcsolatot fűzte Antal Hajnalhoz, a Selected Bags márka tervezőjéhez, akit kiváló partnernek érzett a projekt megvalósításához, ezért felkérte az együttműködésre. Hajni több mint 25 éve meghatározó alakja az erdélyi divatéletnek, és elkötelezett támogatója a fiatal tehetségeknek. Amikor megtudta, hogy Katalin a Selected Bags márkáról szeretné írni az államvizsga-dolgozatát,

örömmel vállalta a közös munkát. Így született meg a Dare to be Selected, egy életérzés és kiállítás, amely az önazonosságot és egyediséget ünnepli, miközben bemutatja Hajni és csapatának 13 éves alkotói útját.

„A divat és a fotográfia kéz a kézben jár, ahogyan mi is” – mondta Hajni.

Teljesen természetes volt számukra, hogy a Dare to be Selected projektet a fotográfia érzékeny, művészi szemszögéből mutassák be. Úgy látják, a divat és a fotográfia szorosan összefonódik, hiszen a divat önmagában elvont fogalom: az eszmék, érzések és gondolatok átadását csak a képek tehetik teljessé.

„Nem is tudom, létezhetne-e divat fotográfia nélkül” – mondta Katalin, hiszen a fotók által válik láthatóvá az, ami a divatban sokszor megfoghatatlan.

Nőiesség a napjainkban

„Egy folytonos hajsza és küzdelem” – fogalmaz Katalin, utalva arra, milyen nehéz ma megfelelni a digitális világ szépségideáljainak. Szerinte a természetesség háttérbe szorult, a filterek és a művi tökéletesség korában pedig egyre többen veszítik el önbizalmukat

A Dare to be Selected célja ezért az, hogy emlékeztesse a nőket: a valódi szépség az egyediségben rejlik, nem pedig a társadalmi elvárásoknak való megfelelésben. A tervező szerint a projekt a nőiség

Fotó: Deák Katalin

megéléséről és az önazonosság kifejezéséről szól.

„Nőnek lenni ma lehetőség – újjászületni, megmutatni önmagunkat, felvállalni az értékeinket” – mondta Hajnal.

Úgy véli, a nőiség nem szerep, hanem erőforrás: egy áramlás, amelyben a gyengeség és az erő, a múlt és a jövő egyszerre vannak jelen.

Az AI, azaz a mesterséges intelligencia jelenléte a projektben

Mint elmondták, a mesterséges intelligenciával csak kísérleteztek, hogy megtudják, az általuk létrehozott fotókampány mellett mit tud létrehozni a napjaink „okosa”, az AI. Nem tekintik játéknak, sokkal inkább új entitásnak, amellyel érde-

mes tudatosan, határokat tartva kapcsolatba lépni.

„Érdekes volt látni, hogy mindaz a munka, amin mi napokat, heteket dolgoztunk, az AI számára csupán percek kérdése, és valóban születnek megdöbbentően erős, vizuálisan hatásos eredmények...”

A fotós, Katalin szerint, bármilyen alkotásról is legyen szó, az ad neki igazi értéket, ha fellelhető benne valami emberi.

„Hogyha az AI generál is egy fotót, legyen ott az emberi elképzelés, legyen egy szándék, és ne akarjuk megspórolni általa a kreativitást” – mondta.

Mit ad ez a kollekció és a kiállítás együtt?

Emberi történetek, érzések, boldogság, szenvedés, báj és melankólia – mindez ott rejlik a Dare to be Selected minden rétegében. A projektben a divat, a fotográfia és a hangulat egyaránt üzenetet hordoz: a fenntarthatóság, a női erő és a társadalmi elvárások alól való felszabadulás gondolata fonódik össze bennük.

A divat a test nyelve – megmutatja, hogyan látjuk önmagunkat, és milyen értékeket képviselünk. A fotó pedig képes láthatóvá tenni mindazt, ami kimondatlan: érzelmeket, történeteket, társadalmi üzeneteket. Amikor a kettő találkozik, megszületik az a tér, ahol a személyes élmény közösségi üzenetté válik, és az alkotás túlmutat az esztétikán – gondolatot, érzést és felelősséget közvetít.

A kollekció és a kiállítás együtt egyfajta tükör az emberi létről – arról szól, hogyan keressük önmagunkat a világ zajában, és a divatot,

a művészetet és a tudatosságot miként használhatjuk fel eszközként ahhoz, hogy visszatáljunk a lényeghez, az emberhez. A projekt fő irányvonala a tudatosság: a tudatos női létezés és a környezettudatosság egysége. Mindkettő hozzájárul ahhoz, hogy egy boldogabb, élhetőbb világ szülessen, amelyben jobban figyelünk önmagunkra, a belső hangunkra, és a körülöttünk lévő világra egyaránt.

A Dare to be Selected üzenete a látogatóknak

A Dare to be Selected projekt üzenete egyszerre személyes és univerzális: az önazonosság, az önkifejezés és az egyediség bátor megélése. Ahogy Antal Hajnal, a márka tervezője fogalmaz:

„A Dare to be Selected alap gondolatát szeretnénk átadni: azt, hogy merj egyedi lenni, merd felvállalni önmagad, és hogy létezik más út is, mint amit a társadalmi elvárások diktálnak.”

Számára az üzenet lényege az egyensúly és a hit önmagunkban:

„Merj kiválasztott lenni úgy, hogy közben önmagad maradsz. Ne vesztítsd el az értékeidet, és minden nap harcolj a saját újjászületésedért.”

Katalin számára a projekt a bátorságról szól – arról, hogy kiálljunk önmagunkért és az értékeinkért:

„Merjünk kiállni általunk fontosnak tartott ügyek mellett. Merjünk felvállalni azt, akik vagyunk, és ne futamodjunk meg az álmaink előtt.”

Úgy látja, a „kiválasztottság” fogalma belső kérdés is:

„Mi az én célom, hivatásom, mire választottak ki, milyen célból születtem erre a világra? Hiszem, hogy ha tudjuk, mi okoz boldogságot, és mik a mi rejtett képességeink, tehetünk azért, hogy ezeket kibontakoztassuk.”

A két alkotó közös víziója így összegezhető: a Dare to be Selected nem csupán egy divat- és fotóprojekt, hanem meghívás arra, hogy felfedezzük önmagunkat, és bátran vállaljuk azt, akik vagyunk – tudatosan, hitelesen, szabadon.

Az eseményről

A Dare to be Selected fotókiállítás november 11-én 18 órától nyitotta meg kapuit a Bolyai Házban (Papiu u. 19/2.), majd egy hónapig láthatók lesznek a fotók. Az est során a Noorka és a Selected Bags, valamint Demeter Evelin egy különleges divatbemutatót mutatták be legújabb kollekciójukat – ahol minden darab egy történetet mesél el.

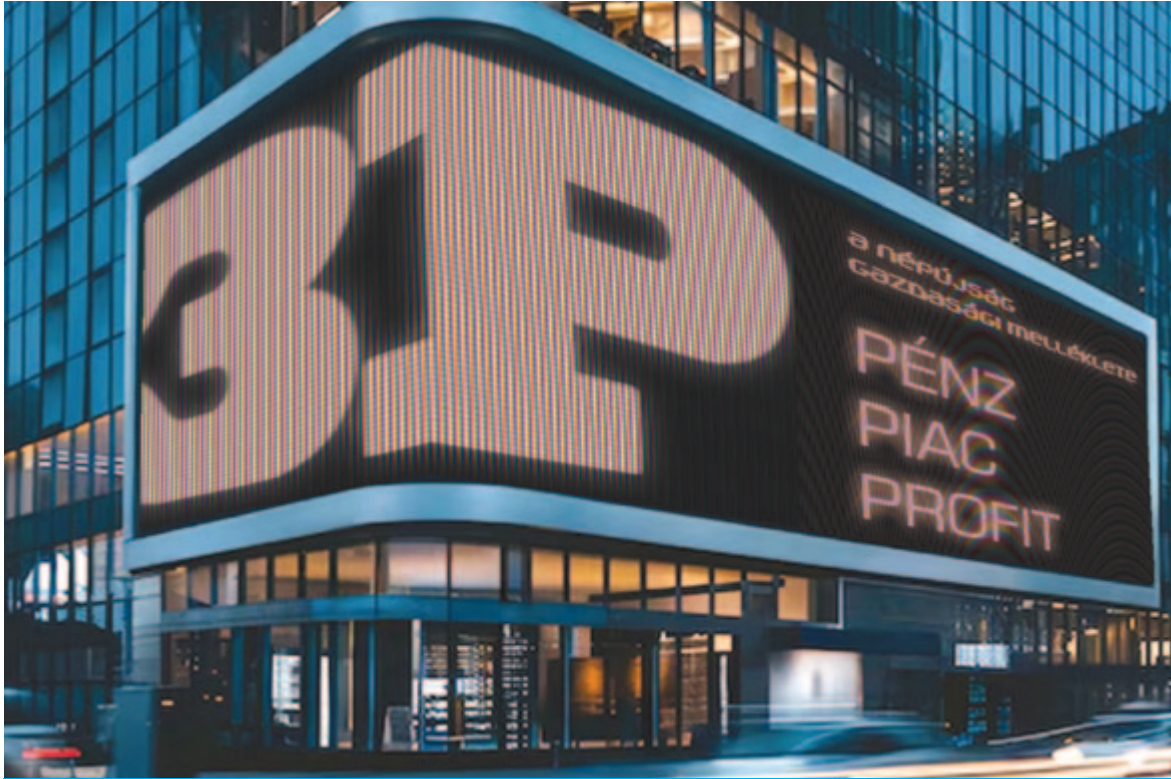
Ennyi teatrológus egyszerre egy helyen akár félelmetes is lehet egyeseknek. És nem is volt ott mindenki, akit vártak! De nyugi! A félszáznyi dramaturg meg más minőségben működő színházelméleti szakember, akik múlt szombaton megtöltötték a marosvásárhelyi Stúdió Színház előterét, békés, vidám, kreatív társaságnak bizonyult, amelynek körében bárki jól érezhette magát. Most azonban kívülről aligha lehettek a teremben, egykori és mai teatrológus hallgatóit, tanárait hívta össze a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, visszatekinteni a színháztudományi kar elmúlt három évtizedére, belemerülni a jelenbe, kémlelni a jövőt, ötleteket kiötlölni a képzés további tökéletesítésére. Nem nagy szavakkal, inkább humorba oltott ötletsziporkákkal, ahogyan az olyan összeszokott közösségekben szokott ez előfordulni, ahol nem zavarják gátlások a megszólalókat. Itt a hivatás ügye, szeretete lehetett az, ami felszabadította a belső gátaikat, hiszen sokan eddig nem is ismerték egymást. Magam például, aki az ezredforduló éveiben tanítottam az egyetem teatrológus hallgatóit, a háromszélysre szervezett brain storming, vagyis a rögtönzött közös ötletezés során egy olyan volt tanítványommal társaloghattam, akivel vagy húsz éve nem találkoztam, harmadikunk pedig

Erről jut eszembe

Nagy Miklós Kund

egy húszéves mai hallgató volt. Mégis első perctől zavarosan volt a társalgás. És úgy éreztem, hogy a többiek esetében sem történt másképp. A generációs különbségek nem nehezítették a szóértést. Pedig meglehetősen változások történtek a teatrológia életében, oktatási folyamatában a szak 1995-ös indítása óta napjainkig. Ezt is felvázolták a találkozó felvezetőjében, amikor a Magyar Művészeti Kar vezetősége is bekapcsolódott a derűs, vetített képes, üzengetős mozzanatba. Majd még inkább akkor, amikor fókuszba került az alumni, azaz szót kaptak az öregdiákok, és elmondhatták a magukét a mai ifjak is. Adott időszakban, a kiscsoportos eszmecserék során, amikor itt valahol, ott valahol három magyar összehajolt, méhkasszerű zsongás töltötte be a termet. A beszélgetés persze a szünetekben is folytatódott, olyankor főként a hajdani kollégák tömörültek emlékidézésre. Volt mit mondani, vagy azért, mert Thália különböző hajlékaiban sokféle a munka, és a teatrológusoknak is igazodniuk kell a helyi adottságokhoz, vagy még

inkább amiatt, hogy az egykori végzetek már nem is színháznál dolgoznak. Alulírott, aki annak idején az újságírás, szerkesztés, kommunikáció rejtelmeibe próbálta beavatni hallgatóit, több olyan rádiós, tévés, sajtós kollégájával találkozhatott, akiket nem színházhoz köt a munkahelyük. Örömtelinek is tarthatnám a jelenséget, ha nem tudnám, hogy az újságírás még alapvetőbben megváltozott az utóbbi harminc évben, és sajnos rossz értelemben. De ez egy másik történet. Most a dramaturgokról beszélünk. Nekik is bőven akadnak problémáik. És ezt az eseményt a jobbítás szolgálatába igyekeztek állítani. Távlati elképzelésük létrehozni egy Teatrológus Alapot a mindenkori teatrológus hallgatók támogatására. A kezdeti tőke megalapozásához adott hozzá valamennyit a találkozón szervezett tombola. Nyilván, ehhez a célhoz komoly, adakozó kedvű támogatókra lesz szükség. Talán nem alaptalanok a remények ilyen vonatkozásban sem. A jubiláló napot záró előadás, a negyedéves színészosztály jó ritmusú, látványos, improvizatíván is igen hatásos Disconnected produkciója is meggyőzően érzékeltette, a reményre joggal rászolgál az egyetemen zajló igényes tevékenység, ami ezen a szakon is méltó az elismerésre.

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

PayU Románia:

Mintegy 720 millió lejt költöttek el a vásárlók fekete pénteken

A PayU GPO Románia hétfőn közzétett adatai szerint több mint 1,31 millió tranzakciót bonyolítottak le és mintegy 720 millió lejt költöttek el a vásárlók fekete pénteken az árengedményeket kínáló romániai online áruházaknál.

A fizetések 64 százaléka mentett kártyaadatokkal történt, ami 17 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest.

Az adatok szerint az online vásárlások volumene 9 százalékkal nőtt tavalyhoz képest, a legnagyobb értékű rendelés pedig meghaladta a 85 ezer lejt.

A fekete péntek csúcsidőszakának legforgalmasabb percében több mint 11 ezer tranzakciót rögzítettek; a legkeresettebb termékkategóriák a kozmetikumok, az FMCG-termékek, a gyermekáru, a számítástechnikai cikkek és a lakberendezési tárgyak voltak.

Az online vásárlások átlagos értéke 546 lej, a részletfizetéses vásárlások átlagértéke 945 lej volt, a részletfizetések pedig a teljes forgalom 35 százalékát tették ki.

A tranzakciók 17 százalékát külföldön kibocsátott kártyákkal fizették. (Agerpres)

Élenjáró az Eldi pékség

Az egrestői Eldi Pékség Kft. a Maros megyei pékségek között I. helyezett lett, kiválósági díjban és trófeában részesült a 2024-ben elért kimagasló eredményekért. A céget háromtagú vezetőtanács irányítja: Sándor Csongor, Kabai Csaba és Kabai Elek. Az élenjáró Maros megyei cégek díjazására nemrégiben került sor a Maros Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által szervezett 32. gálán.

Sándor Csongor szerint az Eldi pékség töretlenül folytatja sikertörténetét a romániai pékiparban, ugyanis figyelemre méltó pénzügyi fejlődést ért el a 2024-es esztendőben. Az Eldi 76,6 millió lejes üzleti forgalmat bonyolított le, ami 11,7%-os növekedést jelent az előző évhez képest. Ez a pénzügyi előrelépés megerősíti a cég pékiparban elfoglalt pozícióját, és igazolja a választott irány helyességét.

Nagyon nehéz gazdasági körülmények között, amikor az infláció, az energiaárak, a feldolgozásra kerülő nyersanyagok ára folyamatosan nő, az Eldi pékség nemcsak megtartotta a szintet, hanem fenntartható fejlődést könyvelt el. A pékség folyamatosan válaszol a piac kihívásaira, anélkül, hogy ez a termékek minőségi rovására menne.

A számokban kifejezett eredmények nem csupán statisztikát jelentenek, hanem a jól végzett munka eredményét, a termékek jó minőségét és a vásárlók hűségét tükrözik.

Ami a jövőt illeti, a cégvezetők fő szempontként kezelik a körültekintő tervezést, a folyamatos beruházásokat és az elkötelezett csapatot, amelyekkel igazi eredmények érhetők el. A siker mögött 330 alkalmazott és kolléga áll, akik odaadással, lelkesen végzik a feladatukat, s akik nap mint nap hozzájárulnak ahhoz, hogy minőségi kenyér és pékáru kerüljön a vásárló asztalára. Az elért eredmények továbbra is arra kötelezik az Eldi pékséget, hogy folytassa a fenntartható fejlődést, az újítást, és arra, hogy a cég minőségi mérce maradjon a pékiparban.

Innováció, gazdasági fejlődés, kulturális diplomácia

Németországban járt a Közép-romániai fejlesztési régió küldöttsége

A Közép-romániai fejlesztési régió és Brandenburg tartomány együttműködésének köszönhetően mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozókból, valamint a régió helyi közigazgatási és oktatási intézményeinek képviselőiből álló delegáció látogatott a közelmúltban Németországba, ahol több rendezvényen is részt vettek Potsdamban, illetve Berlinben. A program keretében munkalátogatásokra és magas szintű politikai találkozókra került sor.

Szeredai Vivien

A küldöttséget Simion Crețu, a Közép-romániai Regionális Fejlesztési Ügynökség főigazgatója, valamint Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke, a Közép-romániai fejlesztési régió tanácsának tagja vezette. A résztvevőket a brandenburgi tartományi parlamentben dr. Ulrike Liedtke, a parlament elnöke, valamint Johannes Funke, az európai ügyek és fejlesztéspolitika parlamenti bizottságának elnöke fogadta. Emellett a delegáció először vett részt Németországban a Lars Hünlich parlamenti képviselő által vezetett Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Parlamenti Bizottság munkájában. A találkozón részt vett Hanka Mittelstadt, a brandenburgi tartományi kormány mezőgazdasági és környezetvédelmi minisztere is.

A találkozó során Simion Crețu kiemelte a két régió gazdasági és közigazgatási összekapcsolásának fontosságát, hangsúlyozva az innováció, a digitalizáció, a fenntartható fejlődés és a zöldgazdaság területén

való együttműködés lehetőségét, amelyek mindegyike elengedhetetlen a mezőgazdaság és az élelmiszeripar jövője szempontjából.

A Közép-romániai fejlesztési régió vezetősége részt vett egy megbeszélésen, amelynek témája a két európai régió közötti partnerség jövője volt, és amelyen jelen volt Brandenburg tartomány pénzügy- és európai ügyekért felelős minisztere, Robert Crumbach és Gregor Beyer, a tartomány európai ügyekért felelős osztályának igazgatója. A találkozók rávilágítottak a partnerség kétoldalú előnyeire, és a felek úgy döntöttek, hogy folytatják közös munkájukat.

A látogatást követően Simion Crețu többek között úgy fogalmazott, hogy nagyon örül a már 23 éve tartó együttműködésnek. „A Közép-romániai fejlesztési régió és Brandenburg tartomány, valamint más német szervezetekkel való együttműködés rendkívül fontos szerepet játszik az általunk folytatott partnerségi tevékenységekben. Jövőre Robert Crumbach pénzügy- és európai ügyek minisz-

Fotó: Közép-romániai fejlesztési régió

tere látogat el a mi régióinkba, és addig több olyan témát is előkészítünk, amelyekből az Európai Bizottság által finanszírozásra jogosult közös projektek alakulhatnak” – mondta.

Az agrár-élelmiszeripari együttműködéssel kapcsolatos látogatások és megbeszélések megerősítették az egy évvel ezelőtt kialakult kapcsolatokat, amikor brandenburgi gazdák több élelmiszeripari és mezőgazdasági vállalkozást látogattak meg a Közép-romániai régióban. A delegáció tagjai most többek között lehetőséget kaptak arra, hogy

többet megtudjanak néhány vállalat tevékenységéről és a növénytermesztési ágazatban végzett kutatásokról, illetve arról, hogyan integrálják az innovációt a mezőgazdasági folyamatokba.

Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke egyebek mellett kiemelte a megye mezőgazdasági jelentőségét, és hangsúlyozta a partnerség fontosságát: „Maros megye jelentős gazdasági potenciállal rendelkezik, a mezőgazdasági szektor pedig számos erősséggel bír, amelyek alapját képezhetik a német vállalkozókkal és intézmé-

nyekkel való partnerségeknek. A növénytermesztés sokszínűsége, a hagyományos állattenyésztés és a fejlett élelmiszeripar Maros megyét megbízható partnerré teszik a nemzetközi befektetések és együttműködések terén” – mondta.

Kulturális diplomáciai kezdeményezés révén a látogatás alkalmával a helyi közönség részt vehetett a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia zenekarának gálakoncertjén, amelyre a Berlini Filharmónia nagytermében került sor – tájékoztat a Közép-romániai Regionális Fejlesztési Ügynökség sajtóirodája.

Egy iskolabusz zavart össze egy robottaxit

Bár már egy ideje forgalomban vannak a Föld bizonyos országaiban az önvezető autók és a robottaxik, még mindig sokan szkeptikusak a technológiától. Hiába a szigorú szabályozás és a nagyon korlátozott elérhetőség, az emberek egy része még mindig idegenkedik a technológia iránt. Éppen ezért nagy visszhangot vált ki, hogyha valamilyen hibát követ el egy önvezető autó. Így volt ez most is, amikor a Waymo robottaxiját összezavarta egy iskolabusz.

Waymo robottaxi

Forrás: Waymo

Az incidens akkor történt, amikor egy helyi iskolabusz félreállt, hogy leszálljanak róla a diákok. Ehhez, a szabályoknak megfelelően, bekapcsolta a fényjelzéseit, valamint kinyitotta az ilyen esetekben használt stoptábláit. Ezekre a jelekre az autósok fokozottan figyelnek, hiszen tudják: gyerekek szállnak le az iskolabuszról. Azonban valamilyen oknál fogva a Waymo robottaxija figyelmen kívül hagyta a jelzést, és átment a busz stoptábláján.

Ebből kifolyólag vizsgálatot indított az ügygel kapcsolatban az NHTSA (az amerikai Nemzeti Közlekedésbiztonsági Hivatal), ezen vizsgálatban több mint

kétezer Waymo robottaxi érintett. De nemcsak az NHTSA indított vizsgálatot, hanem a cég is belső kivizsgálást rendelt el annak megállapítása érdekében, hogy miért kezelik rosszul a rendszereik az iskolabuszok jelzéseit. A Waymo elmondása szerint nem volt biztonsági személyzet az autóban, amikor az eset történt, mivel a járműben már egy ötödik generációs automatizált vezetési rendszer futott. Ugyanakkor azt is hozzátették, hogy a történetek után frissíteni fogják a rendszert, és vizsgálják azt, hogy hogyan tudják jobban felkészíteni autóikat az iskolabuszokra.

Felbomolhat a Stellantis, Európa második legnagyobb autógyártója

Nemrég jelent meg Carlos Tavares, egykori Stellantis-vezérigazgató könyve, amelyben arra figyelmeztet, hogy a 2021-ben létrejött autóipari óriáscsoport működési modellje törekeny, ez pedig, szélsőséges esetben, akár a vállalat felbomlásához is vezethet.

A PSA-csoport és a Fiat Chrysler összeolvadásából létrejött Stellantis ma egyszerre francia, olasz és amerikai gyökerű, Tavares szerint pedig éppen ez a hárompólusú szerkezet rejti a legnagyobb veszélyt. Meglátása szerint, ha az erőegyensúly megbomlik, a cég könnyen két részre szakadhat, aminek az lenne a következménye, hogy az európai érdekeltségeket kínai gyártók vásárolnák fel, míg az észak-amerikai márkák önálló útra lépnének. A Franciaország, Olaszország és az Egyesült Államok között jelenleg megfigyelhető politikai és gazdasági súrlódások pedig fokozatosan aláássák a csoport működését, vélekedik könyvében Tavares, aki szerint a Stellantis fennmaradása azon is múlik, hogy a vezetés mennyire képes

nap mint nap felügyelni az egységet. Meg kell jegyezni továbbá azt is, hogy Tavares 2024 végén távozott a vezérigazgatói székéből, tehát már nem hivatalos vállalati stratégiáról beszél, hanem saját véleményét osztja meg, ilyen tekintetben érdemes a szavait fenn tartásokkal kezelni.

Ugyanakkor érdemes figyelemmel is követni, hiszen az autóipari háttér is igazolja meglátásait, legalábbis valamilyen szinten. A Stellantis globálisan 14 márkát fog össze, és miközben Európában a kínai gyártók előretörése jelent komoly kihívást, az Egyesült Államokban teljesen más piaci környezetben kell helytállni. A Reuters cikkében arra is emlékeztetett, hogy 2025 elején a cég már bejelentett olyan szervezeti változtatásokat, amelyek a régiók nagyobb önállóságát célozzák, ebből pedig az is következik, hogy a vezetés is érzékeli a belső feszültségeket.

Nem lehet szem elől téveszteni azt a kérdést sem, hogy mi lenne abban az esetben, hogyha beigazolódna Tavares jóslata. Röviden: baj és káosz. Ha bekövetkezne a Stellantis felbomlása, akkor az azt jelentené, hogy az európai márkák sorsa külső kézbe is kerülhet, míg az amerikai portfólió önálló társaságként működhetne tovább. Ez pedig nemcsak a vállalat jövőjét, hanem az egész globális autópiac erőviszonyait komolyan érintené, ahogy a Stellantisnál dolgozó emberek helyzetét is befolyásolná.

A Stellantis felbomlása tehát egy hatalmas sokk lenne a gazdaság számára. Így már csak az a kérdés, hogy a Stellantis jelenlegi vezetősége mennyire képes fenntartani az egységet, és mennyire képes elkerülni a Tavares által vázolt (rém)forgatókönyvet. Bízunk benne, hogy sikerül megtalálni a megoldásokat az egyben maradáshoz.

Stellantis-csoport

Forrás: Stellantis

2028-ban érkezhethet az új Dacia Sandero

A Dacia Sandero már eddig is az egyik legnagyobb darabszámban értékesített modell a márkánál, így nem is csoda, hogy kiemelt figyelmet szentelnek neki. Nemrég pedig felröppent a hír, hogy 2028-ban érkezhethet az új Sandero.

A típus kapcsán egyelőre nem sokat tudunk, de az információk arra utalnak, hogy stílusosabb lesz, letisztult formákat idéz majd, karcsúbb fényszórókat fog kapni és élesebb vonalakat, valamint a jelenleginél magasabb karosszéria is szerepel a tervek között. Utóbbi azt is jelenti, hogy eltolja a Dacia a Sanderót a crossoverek irányába, hiszen a cégnél azt látják, hogy erre van igénye a vásárlóknak. Továbbá az új Sandero valószínűleg a jelenlegi CMF-B platform egy továbbfejlesztett változatára épül majd.

Műszaki szempontból minden jel arra utal, hogy a Sandero megtartja az ismert motorokat, így az 1.0 TCe háromhengeres turbómotort és az 1.2 TCe motor is várhatóan a kínálatban marad, illetve gyanítható, hogy az LPG-s változatot sem vezetik ki, a népszerűsége miatt. A hajtáslánc tekintetében azt is mondhatnánk, hogy semmi új a nap alatt, viszont a teljes képhez az is hozzátartozik, hogy a Dacia a Sandero esetében nagyobb hangsúlyt fog fektetni az elektromosításra. Az új modell ugyanis várhatóan elérhető lesz hibrid hajtáslánccal, amely egy 1,8 literes szívómotorból, egy elektromotorból és egy kisebb akkumulátorból állna, az együttes teljesítménye pedig hozzávetőlegesen 155 lóerő lenne. Ez teljesítményben egy nagy ugrás lenne a Sandero számára, mivel eddig nem volt ilyen erős változat belőle. Az 1,8-as szívómotorral és a hozzávetőlegesen 155 lóerővel messze jobb menetdinamikát lesz képes biztosítani, mint bármelyik korábbi változat. Nem mellesleg pedig azt is látni kell, hogy jelenleg csak a drágább modellekből, a Joggertől felfelé készül hibrid változat. Ez alapján nem kizárt az, hogy magasabbra szeretnék pozicionálni a Sanderót.

Dacia Sandero – a jelenlegi generáció

Forrás: Dacia

Az összes Cybertruckot vissza kell hívni

Megjelenésében is vakító a Cybertruck, ami részben a rozsdamentes acélkarosszériának az eredménye. Különösen akkor vakít, ha rá süt a nap. Azonban most nem ez a probléma az amerikai villanypick-uppal.

Az Egyesült Államok hatóságai szerint a Cybertruck első LED-es helyzetjelzői túl erősen világítanak, ezért a gyártó kénytelen visszahívni 63.619 darabot, amelyeket 2023 novembere és 2025 októbere között gyártottak – ez lényegében az összes Cybertruckra érvényes.

A határérték túllépését a Tesla saját fotometriai vizsgálatai is igazolják, ugyanakkor nem a fényszórókkal van baj, hanem a helyzetjelzők fényerejével, ami a szabályozás szerint elvákíthatja a szembejövőket. A mérnökök ugyanakkor elmondták, hogy nem hardveres hibáról van szó: a szoftver küld rossz utasítást a LED-eknek, ezért világítanak túl erősen. Ez azt is jelenti, hogy elég egy OTA-frissítés (felhőn keresztül érkező), a tulajdonosok tehát nem kell bemenjenek a szervizbe, az autó lényegében megjavul „magától”.

Ilyen hibát egyébként nemcsak a Tesla vétett. Tavaly a Porsche is kénytelen volt visszahívni több mint 3000 Macant hasonló okok miatt. Ott is szoftveres javításra volt szükség.

Ezek mondhatni egyszerű megoldások. Korábban volt arra példa, hogy a gyártónak más eszközökhöz kellett folyamodnia. A GMC 2022-ben matricát ragasztott az érintett Terrainek lámpájára, hogy az kevésbé világítson.

Tesla Cybertruck

Forrás: Wikipédia

Kötelező a gázdetektorok beszerelése

A bukaresti gázrobbanás után újra felmerült a kérdés, hogy kötelező-e gázdetektort szereltetni a lakásba. A Delgaz Grid gázszolgáltató válasza a következő:

– A hatályos törvényeknek megfelelően a gázdetektorok beszerelése kötelező minden olyan helyiségben, ahol gázzal működő berendezés üzemel, s ahol a helyiségek ablakai 4 mm-nél vastagabbak vagy speciális szerkezetűek, például biztonsági üvegből készültek, termopán ablakok stb.

– A gázdetektorok beszerelése a közös terekben is kötelező, mint például lépcsőházakban, alagsorokban, ha itt belső gázberendezések, illetve szerelések vannak.

– A gázdetektorok azonnal jelzik a gázszivárgást a lakásokban, lépcsőházakban, előterekben, így elkerülhetők a veszélyes helyzetek. Megelőzhető a gázrobbanás, s abban a pillanatban, amikor bekapcsolnak, elektromos jelet küldenek a beszerelt elektromos szelepnek, amely lezárja a lakásban a gázcsapot.

– Amikor a gázszerelés és berendezés ellenőrzését végzik, az ANRE-engedéllyel rendelkező cég képviselője a gázdetektor létét és működését is ellenőrzi. Abban az esetben, ha nincs gázdetektor – de kötelező lenne –, a gázberendezés nem teljesíti a biztonságos működés feltételeit.

– A Delgaz Grid felhívja valamennyi fogyasztót, de főként a tulajdonosi társulások figyelmét, hogy kösenek szolgáltatói szerződést engedélyezett cégekkel, hogy bármely gázszivárgás esetén minél hamarabb lehessen beavatkozni a veszély elhárítására, s a beavatkozást követően a gázszolgáltatás minél rövidebb időn belül helyreálljon.

A marosvásárhelyi tömbháznegyedekben körülbelül 2250 lépcsőház van, de arról semmilyen hivatalos információ nincs, hogy eddig hányban szereltek gázdetektort.

Törvénytervezet

Válás után a feleség a férj hozzájárulása nélkül is megtarthatja a házasságkor felvett nevét

A Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) képviselőinek parlamentben iktatott törvénytervezete szerint a házastársak a másik fél hozzájárulása nélkül is megtarthatják válás után a házasság után felvett nevet.

Az USR közleménye szerint a törvényt módosítás jelentős adminisztratív terhet venne le az érintettek válláról, megszüntetné a névváltoztatás miatti okmánycserét (személyi igazolvány, útlevél, jogosítvány stb.), és könnyítene a gyermekes házaspárok helyzetén, mert a válás után a szülőknek nem kellene újra és újra igazolniuk a rokonsági fokot. Emellett megakadályozná, hogy a volt házastárs a beleegyezését nyo-

másgyakorlásra vagy érzelmi-pénzügyi zsarolásra használja.

A kezdeményezők szerint a tervezet azt is lehetővé tenné, hogy a felek közjegyzőnél váljanak el akkor is, ha nincs egyetértés közöttük a névviselésről, tehát nem kellene bírósághoz fordulniuk.

A jelenlegi polgári törvénykönyv szerint válás esetén az egyik házastárs csak akkor tarthatja meg a házasság után felvett nevet, ha a másik fél ehhez hozzájárul, ha pedig a házastársa ezt megtagadja, akkor a bíróság előtt bizonyítani tudja, hogy alapos indokai vannak a házasságkötéskor felvett név megtartására. Emellett a közjegyzői és anyakönyvi válás csak akkor engedélyezett, ha a felek a névviselésben is megegyeztek. (Agerpres)

A használt autók csak azután adhatók el, miután megvan a RAR által kibocsátott törzskönyvük

Amikor valaki használt gépjárművet vásárol, nem kell kockázatot vállalnia. Csak akkor kell megvásárolni a gépkocsit, miután az eladótól a vevő megszerezte a törzskönyvet. Ellenkező esetben az eladó törvényt szeg, s a vásárló egy olyan gépkocsi birtokába jut, amelyet nem tud forgalomba íratni, vagy pluszkiadásokhoz lesz kitéve.

A Román Gépjármű-bejegyzési Hivatal országos szinten tájékoztató kampányt indított a törvényes keretek (78/2000 számú kormányrendelet) betartása érdekében. Nevezetesen ellenőrzi azokat a jogi személyeket, kereskedőket, akik használt gépjárműveket értékesítenek, és hogy ezek átadják-e a vevőknek a gépjármű törzskönyvét.

Az ellenőrző akció célja a más országokból behozott használt autók vásárlók védelme.

Ezzel az autópiacon nagyobb átláthatóságot kívánják elérni. Az említett kormányrendelet 10. cikkelyének 5. bekezdése értelmében az utolsó tulajdonos a gépkocsival együtt köteles átadni a törzskönyvet is.

Az utóbbi időben a RAR-nál több esetet jegyeztek, amikor az eladó nem adta át a törzskönyvet.

A RAR a használt gépkocsit vásárlóknak azt tanácsolja, hogy: kérjék a RAR által kibocsátott törzskönyvet, amelyből kiderül, hogy a gépkocsi műszaki állapota megfelel-e; ellenőrizni kell, hogy a törzskönyvben szereplő adatok megegyeznek-e az eredetiségi igazolvánnyal és a forgalmi engedélyben szereplő adatokkal; kerüljék a törzskönyv nélküli gépjárművek megvásárlását; kérjék a gépkocsi műszaki előzményeit igazoló dokumentumokat – tájékoztat a RAR.

Illusztráció

Hogyan lehet áramszolgáltatót váltani?

A villamosenergia-ár állami támogatásának eltörlése miatt július elsejétől a lakosság sokkal többet fizet a villanyszámlákra. Ez a drágulás nagyon sok háztartásnak gondot jelent. Az Országos Energiaügyi Hatóság (ANRE) támogatást nyújt abban, hogyan lehet szolgáltatót váltani, hogyan lehet a szolgáltatók közül kiválasztani azt, amelyik a legmegfelelőbb, a legjobb áron számlázza a villanyáramot. A fogyasztók, annak ellenére, hogy magasnak tartják a számlákon szereplő összegeket, nehezen veszik rá magukat, hogy megtegyék ezt a lépést.

A fogyasztók általában, s főleg az idősebb generáció, azt gondolja, hogy a szolgáltatóváltás bonyolult és időigényes folyamat, ám ez nem így van. A szolgáltatóváltás ingyenes, online történik, gyors, és nem jár az energiaellátás megszakításával. Az idősebbeknek nehezebb lehet a dolguk, ha nem jártasak az internet világában, azonban mindig akad egy fiatal a környezetükben, aki segíthet.

A szolgáltatóváltás eredményeként egy másik céggel köthető meg a szerződés áram (vagy gáz-) szolgáltatásra, a kínálatuk alapján. A váltást követően a számlák az új szolgáltatótól érkeznek. Fontos, hogy a váltás semmilyen módon nem befolyásolja az energia minőségét vagy az ellátás biztonságát, tekintettel arra, hogy az elosztóhálózat (a műszaki ellátás) változatlan marad. Az ener-

gia ugyanazon az infrastruktúrán keresztül érkezik, csak a számlázás és a szerződés feltételei változnak meg.

Hogyan történik a szolgáltatóváltás?

A fogyasztó kiválasztja az új szolgáltatót és ennek ajánlatát, és aláírja az új szerződést. Ezt megtehető online, személyesen vagy az ANRE hivatalos platformján (posf.ro). Az új szolgáltató értesíti a régi szolgáltatót, valamint a hálózat üzemeltetőjét. Az új szerződés 5 napon belül hatályba lép, a jogszabályoknak megfelelően. Az energiaszolgáltató-váltás nem jár az energiaellátás megszakításával vagy bármilyen otthoni műszaki beavatkozással. A váltás kizárólag adminisztratív jellegű, az energiaellátás folyamatos.

A fogyasztó dönti el, melyik ajánlat a leg-

kedvezőbb. Ez a döntés a legnehezebb, főleg azoknak, akik nem jártasak ezen a területen, s azt sem tudják, a sok ajánlat közül mire figyeljenek oda.

A jó döntés érdekében érdemes megvizsgálni az alábbiakat: a végső energiaárát – mennyi a kWh ára minden díjjal és adóval együtt, meddig szól a szerződés – van rövid-, illetve hosszabb időre szóló is; melyek a kiegészítő szolgáltatások – például ügyfélfiók, elérhetőségek, technikai támogatás, kedvezmények, fizetés lehetősége; s nem utolsósorban a szolgáltató tapasztalata, hogy mennyire megbízható, mennyi ideje van az energiapiacon.

Tehát a fogyasztónak jogában áll energia-szolgáltatót váltani, a folyamat egyszerű, gyors, ingyenes és biztonságos. A fogyasztónak kell összehasonlítani az elérhető ajánlatokat, és kiválasztania azt, amelyik számára a legjobban megfelel.

A <https://posf.ro/comparator?comparatorType=electric> linket felkeresve lépésről lépésre tájékoztatnak (igaz, csak román nyelven!), hogyan használható az energiaár-összehasonlító (comparator oferte-tip de fur-

nizare a energiei electrice), s elmagyarázzák, hogyan kell kitölteni az űrlapot.

Például be kell jelölni, hogy házi fogyasztóról van szó, alacsony feszültségű áramot használnak, milyen megyében található a fogyasztó, hozzávetőleg mekkora a havi fogyasztás, mekkora volt az előző számla értéke stb.

Maros megyében összesen 87 szolgáltató közül lehet választani.

Az ajánlatoknál az ár mellett az a különbség, hogy a szabadpiaci ajánlatnál a szolgáltató a saját szerződését javasolja, az összehasonlítóban ott van a szerződési javaslat is, míg az univerzális, általános ajánlatnál a hatóság által jóváhagyott keretszerződést használják.

Az ANRE által közölt táblázatban a legjobban ár a Hidroelectrica szabadpiaci ajánlata, ami 1,14 lej/ kWh. Igaz, ez az ajánlat csak novemberre szól. Következik a Nova Power & Gas két ajánlata, amelyek 3, illetve 12 hónapra szólhatnak, aztán a Grenerg, majd a Hidroelectrica univerzális ajánlata következik, ami 1,32 lej kWh-ként.

Az Electrica szabadpiaci ajánlata kWh-nként 1,37 lej, míg az általános szolgáltatási ajánlata 1,59 lej.

A programok idő- és helyszínbeosztása

Mottó: Emlékezz a jövőre!

Csütörtök, november 13.

10.00 – Színház tér – Megnyitó – *Olvass egy mesét a gyerekednek, az unokádnak!*

10.30 – Kisterem – *Író-olvasó találkozó* – A Könyvvásár kiemelt meghívottjával, Markus Majaluoma finn íróval, illusztrátorral találkozunk a Koinónia Kiadónál megjelent gyermekkönyveinek olvasói. A vendéggel a könyveket magyarra fordító Jankó-Szép Yvette beszélget.

A szerző és a fordító a helyszínen dedikál.
12.00 – Irodalmi Kávéház – *Emlékezz a jövőre! „Ha én felnőtt volnék”* – A gyermekrajzpályázatra beérkezett rajzokból összeállított kiállítást megnyitja Căbuz Andrea, a tárlat kurátora.

12.00 – Kisterem – *Rendhagyó irodalomóra* – Závada Pál találkozója irodalomkedvelő középiskolásokkal. A beszélgetést Szabó Ivett moderálja.

12.00 – 1. sz. próbaterem – *Kreatívírásműhely V–VIII. osztályosoknak*. A műhelyt Szabó Róbert Csaba vezeti.

12.00 – Klubterem – *Könyvbemutató – Bertóti Johanna Szerelmes állatok* c., a Gutenberg Kiadónál megjelent könyvéről a szerzővel és Kürti Andrea illusztrátorral Tekei Erika beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

13.00 – Kisterem előcsarnoka – *Kiállításmegnyitó – Magyar feltalálók* (Roll-up-tárlat) – Összeállította és előkészítette Szilágyi Szabolcs (Németország – a Magyar feltalálók és a Hungarikumok c. könyvek szerzője). Méltatók: Nagy Miklós Kund művészeti író és Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere.

13.00 – Underground terem – *Könyvbemutató – László Noémi A mi iskolánk* c., a Gutenberg Kiadónál megjelent könyvéről a szerzővel és Hatházi Réka illusztrátorral Nagy Eszter beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

13.00 – Klubterem – *Könyvbemutató – Tomi Kontio A kutya, akit Macskának hívnak és az utolsó kékróka* c., a Koinónia Kiadónál megjelent könyvéről a fordítóval, Jankó Szép Yvette-tel Pintér Janka beszélget.

A fordító a helyszínen dedikál.

13.30 – 1. sz. próbaterem – *Írásgyakorlatok középiskolásoknak* – A kreatívírásműhelyt Szabó Róbert Csaba vezeti.

15.00 – Underground terem – *Könyvbemutató – Szabó Nono Bújócska egy könyv lapjaiban* c., a Mentor Könyvek Kiadónál megjelent ifjúsági regényéről az íróval Király István kiadóvezető beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

15.00 – 1. sz. próbaterem – *Az Olvasd el, és játssz velünk!* vetélkedő döntője a IX–XII. osztályosoknak.

15.30 – Irodalmi Kávéház – *Könyvbemutató – Visky András Illegalisták* c., a Jelenkor Kiadónál megjelent regényéről (a Kitelepítés folytatása) a szerzővel Daray Erzsébet beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

16.00 – József Attila Galéria – *Könyvbemutató – Imreh Jenő Az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc a konzisztórium levelezés tükrében* c., a Heraldika Kiadónál megjelent könyvét a szerző ismerteti.

A szerző a helyszínen dedikál.

16.00 – Underground terem – *Rendhagyó, interaktív irodalomóra középiskolásoknak – Miért szép? Vers mindenkinék* – Moderátor: André Ferenc.

16.30 – Irodalmi Kávéház – *Könyvbemutató – Törzsasztal, törzsvendég – Kőrössi P. József beszélgetései kortárs erdélyi írókkal, művészekkel* c., a Balassi Kiadónál megjelent könyvről a szerzővel Szabó Róbert Csaba beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

17.00 – Klubterem – *Eszterendő kereké* – Játékos mesefoglalkozás 5–9 éves gyerekeknek Csörgei Andreával.

31. marosvásárhelyi nemzetközi KÖNYVVÁSÁR

17.00 – Kisterem – *Író-olvasó találkozó – Bernáth Zsolt* íróval, az *Olvasd el, és játssz velünk!* olvasásvetélkedő IX–XII. osztályok számára témaként megadott könyvének szerzőjével találkozunk az érdeklődők. Az íróval Kányádi Orsolya beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

17.00 – József Attila Galéria – *Könyvbemutató – Sebestyén Mihály Jodocus Badius boldogtalansága* c., a Kriterion Könyvkiadónál megjelent novelláskötetéről a szerzővel Kaáli Nagy Botond beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

17.30 – Irodalmi Kávéház – *Könyvbemutató – Kemény István Lovag Dulcinea* c., a Magvető Kiadónál megjelent verses lovagregényéről a szerzővel Nagy Zalán beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor (archív)

18.30 – Underground terem – *Vacsorázzon Keményékkel és Závadáékcal* – Kötetlen beszélgetés az irodalomról – *Alkotói szemléletek két magyar, irodalomtól „áldott” családban* – Meghívottak: Kemény István, Kemény Zsófi, Závada Pál és Závada Péter. Az est házigazdái: B. Szabó Zsolt és Szabó Eszter.

18.30 – József Attila Galéria – *Könyvbemutató – Vajda György Keresztutakon* c., a Holnap Könyvek Kiadónál megjelent kisregényéről a szerzővel Szűcs László, a kiadó vezetője beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

Péntek, november 14.

9.00 – Klubterem – *Könyvbemutató – Cseh Katalin A pocsoya mosolya* c., a Koinónia Kiadó gondozásában megjelent gyermekverskötetéről a szerzővel és Orosz Annabella illusztrátorral Tekei Erika beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

10.00 – Klubterem – *Könyvbemutató – Szőcs Margit Amikor a sárkány belenyalt Boldizsár fagyijába* c., a Koinónia Kiadónál megjelent könyvéről a szerzővel és Pánczél Évi illusztrátorral Molnár Andrea beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

11.00 – Kisterem – *Könyvbemutató – Esztendő kereké. Erdélyi kortárs meseantológia kisiskolásoknak*. Szerkesztette Makkai Kinga. A Cerkabella Kiadónál megjelent könyv szerkesztőjével Csörgei Andrea beszélget.

A szerkesztő a helyszínen dedikál.

12.00 – Kisterem – *Író-olvasó találkozó – László Noémi és barátai*. 45 éves a Szivárvány gyermekfolyóirat.

12.00 – Underground terem – *Interaktív előadás – A felnőtté válás nehézségei és rejtett folyamatai*. Boldizsár Ildikó író, mese-pedagógus áll a középiskolások rendelkezésére.

12.00 – Klubterem – *Könyvbemutató – Zágoni Balázs Erdélyi gyermekenciklopédia* c., a Koinónia Kiadó gondozásában megjelent könyvéről a szerzővel Pintér Janka beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

13.00 – Klubterem – *Könyvbemutató – Szobota Zoltán–Baji Kamilla Bibliai állatmesék* c., a Kreatív Kiadónál megjelent könyv méltatásán a szerzőkkel együtt részt vesz a kiadó csapata.

A szerzők a helyszínen dedikálnak.

13.00 – József Attila Galéria – *Könyvbemutató – Cseke Péter Pegazus a háztetőn*.

Szülőföld szociográfia c., a Polis Könyvkiadónál megjelent kötetéről a szerzővel Gálfalvi Ágnes beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

13.30 – Underground terem – *Könyvbemutató – Bernáth Zsolt Kronosz gyermekei* c., a Cerkabella Kiadónál megjelent ifjúsági regényéről a szerzővel Makkai Kinga, a könyv szerkesztője beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

14.00 – Irodalmi Kávéház – *Könyvbemutató – Karácsonyi Zsolt Ahol a zenészek elnyelik a hangot* c., az Erdélyi Híradó Kiadónál megjelent verseskötetéről a szerzővel Borsodi L. László beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

14.00 – József Attila Galéria – *Megemlékezés Misztótfalusi Kis Miklós születésének 375. évfordulójáról*. Szervezők: Romániai Magyar Könyves Céh, Kriterion Könyvbarát Egyesület, Kriterion Könyvkiadó. Résztvevők: Lázok Klára, a Teleki-Bolyai Könyvtár főkönyvtárosa, Lázok János irodalomtörténész és H. Szabó Gyula, a Kriterion Könyvkiadó igazgatója.

15.00 – Irodalmi Kávéház – *Könyvbemutató – Kemény Zsófi Nyelni* c., az Open Books Kiadónál megjelent regényéről a szerzővel Szabó Eszter beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

15.00 – 1. sz. próbaterem – *Az Olvasd el, és játssz velünk!* vetélkedő döntője a VII–VIII. osztályosoknak.

15.00 – Kisterem – *Könyvbemutató – Boldizsár Ildikó Mesék a felnőtté válásról* c., a Magvető Kiadónál megjelent könyvéről a szerzővel Tekei Erika beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

15.30 – József Attila Galéria – *Könyv- és folyóiratbemutató – A magyar műzsával a nagyvilágban* – A lapot és a könyveket Lengyel János író, a folyóirat szerkesztője ismerteti. Közreműködik: Katzler Hilda költő, Magyary Hunor író, Szepesi Zsuzsa költő.

16.00 – Irodalmi Kávéház – *Könyvbemutató – Selyem Zsuzsa Kicsi kozmosz* c., a Jelenkor Kiadónál megjelent regényéről a szerzővel Szabó Ivett beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

16.00 – Underground terem – *Irodalmi Klub: Vásárhelyi történetek* – Műhely íróknak és olvasóknak – A műhelymunkát Vincze Bence vezeti.

16.30 – József Attila Galéria – *Könyvbemutató – Színházi tárgyú könyvek az EME Kiadónál* – Bartha Katalin Ágnes: *Történeti játéktípus és gyakorlat. Prielle Kornélia pályafutásának színházművészeti és társadalmi dimenziói*; Egyed Emese: *Igaz barátságoknak és szíves szeretetnek tükrö: Florentina. Régi magyar dráma*; Tar Gabriella-Nóra: *„Kis játéknézőhely”*. Tanulmányok az európai és magyar színháztörténet köréből; Tompa Andrea: *Meghalni szabad*. Janovics Jenő történetei 1919–1945 között. Közreműködők: Bartha Katalin Ágnes, Egyed Emese, Tar Gabriella-Nóra, Tompa Andrea, Biró Annamária.

A szerzők a helyszínen dedikálnak.

17.00 – Irodalmi Kávéház – *Keményék várják „five a clock” teára és teasüteményre* – Kötetlen, interaktív beszélgetés az irodalomról – *Természetes értékrendváltás vagy nemzedéki konfrontáció?* – Meghívottak: Kemény István és Kemény Zsófi. A beszélgetést André Ferenc moderálja.

17.00 – Klubterem – *Diafilmvetítés – Mesék képekben*. Közreműködik Bálint Őrs, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának színművésze.

17.00 – Kisterem – *Író-olvasó találkozó – Pifkó Célia* íróval, az *Olvasd el, és játssz velünk!* olvasásvetélkedő VII–VIII. osztályosok számára témaként megadott könyvének szerzőjével találkozunk az érdeklődők. Az íróval Csörgei Andrea beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

18.00 – Irodalmi Kávéház – *Könyvbemutató – Bernáth Zsolt A csodák hiánya* c., a Mentor Könyvek Kiadónál megjelent regényéről az íróval Király István kiadóvezető beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

18.00 – Underground terem – *Irodalmi kvíz 12–120 éveseknek – Ki vagy te, Harry Potter?* – Az est házigazdája: B. Szabó Zsolt.

18.00 – József Attila Galéria – *Könyvbemutató – Ungvári Zrínyi Imre Egy életmű „képződésének” konstellációi. Böhm Károly filozófiájának utóélete*. A szerzővel Percz László beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

18.00 – 1. sz. próbaterem – *Könyvbemutató – Rostás-Péter István Tetőterasz* c., a Koinónia Kiadónál megjelent könyvéről a szerzővel Szuszámi Zsuzsa, a Marosvásárhelyi Rádió szerkesztője beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

18.30 – Kisterem – *Kortalan korok: Történelem, regény, film* – Eszmecsere a Hunyadi sorozatfilm kapcsán – Meghívottak: Bán Mór író, Veres Attila forgatókönyvíró, Mátray László színművész, Magyarosi Sándor, a Székelyföld folyóirat szerkesztője. A beszélgetést Györfi Zalán történész moderálja.

19.00 – József Attila Galéria – *Könyvbemutató – Myrol Agárd Érzések* c., a Garabontzia Kiadónál megjelent verseskötetéről a szerzővel Szabó Szidónia beszélget.

A szerző a helyszínen dedikál.

20.00 – Nagyterem/Színpadtér – *Színházi előadás – Halász Rita: Mély levegő* – A monodráma előadója Pálos Hanna, a Katona József Színház művésznője. (Az Orlai Produkciós Iroda előadása.)

Măgeruşan nélkül is négyet lőtt az FC ASA

Bálint Zsombor

Nem tűri az ellentmondást hazai pályán az FC ASA a labdarúgó 2. ligában, noha ezúttal elvileg egy feljutásra pályázó csapatot, a Jászvásári CSM Politehnicát fogadta a Sziget utcában. Hiányzott ugyan a pályáról a gólkirály Măgeruşan, aki sérülés miatt már a második mérkőzését hagyja ki, azonban ez nem akadályozta meg Eusebiu Tudor tanítványait, hogy négyet lőjenek az ellenfél hálójába. Az FC ASA egyébként minden hazai mérkőzésen – a tabellát veretlenül vezető Corvinul elleni 0-0-t kivéve az első fordulóban – legalább három gólt szerzett.

Az első néhány percben még kiegyensúlyozott volt a meccs, Jászvásár jelezte, hogy pontokat szeretne, és Majornak már a 2. percben az üresen maradt kapu előteréből kellett szögletre szabadítania. A 8. percben viszont Bogdan ugrott ki kissé jobbra, azonban 13 méterről Fernandezbe lőtte. Újabb nagy helyzetet a vendégek részéről Tiehi hagyott ki a 11. percben, akinek a félfordulásból nyolc méterről küldött lövése kívülről súrolta a jobb kapufát. A 17. percben Inglada szöglet utáni fejese mellészállt, a 18. percben viszont egy gyors ellen-támadással az ASA megszerezte a vezető gólt: Zukanović indította a tizenhatos bal oldala irányába nyargaló Bogdant, utóbbinak a védők és a kapus közé érkező beadását pedig a hosszúra érkező Bîrnoi a rövid sarokba vágta (1-0).

Jászvásárnak a 21. percben nyílt volna esélye az egyenlítésre, Vida-

ković azonban annyira meglepődött, hogy a kaputól két méterre feléje pattant a labda, hogy fejesét Iacob könnyedén megfogta.

Ezzel viszont elfogyott a vendégek puskapora, a folytatásban az FC ASA egyre jobban átvette a közép-pálya irányítását és remek passzjátékkal a veszélyes támadások indítását. A 27. percben Senciuc maradt üresen a tizenhatos bal oldalán, de késlekedett a lövéssel, és szerelték. A 28. percből Bîrnoi 25 méterről a jobb felső sarkot célozta meg, ahonnan Fernandez bravúrral tolta szögletre. A Poli térfelén, a jobb szélen lopott labda viszont a 31. percben meghozta a második gólt: Zukanović levitte az alapvona-

lig, a mélyről érkező Cruceru elé tált, utóbbi pedig a tizenegyespont környékéről gyakorlatilag „mozgó büntetőt” löve talált a hálóba (2-0).

Noha a második félidő elején Jászvásár néhány bátortalan jelét adta, hogy változtatni szeretne, továbbra is az ASA uralta a pályát, s az 53. percben háromra növelte az előnyét: Major végigvitte a pályán a labdát úgy, hogy hárman is próbáltak csimpaszkodni bele, ám nem esett el, Zukanovićnak passzolt, aki a tizenhatos jobb sarkán indította Bîrnoit, utóbbi ezúttal a hosszú kapufa mellett talált be (3-0). Az 59. percben Bogdan hagyott ki újabb nagy lehetőséget, tíz méterről a kapusba lőtte, ám a 68. percben jóvátette a hibáját:

A tabella

1. Corvinul 1921	13	10	3	0	21- 7	33
2. FC ASA	13	8	2	3	31-15	26
3. FC Bihar	13	8	2	3	25-14	26
4. Steaua	13	8	2	3	24-17	26
5. Sepsi OSK	13	8	2	3	17-12	26
6. Bodzavásár	13	8	1	4	25-12	25
7. Resicabánya	13	8	1	4	24-13	25
8. FC Voluntari	13	6	5	2	16-11	23
9. Târgovişte	12	6	3	3	22-11	21
10. Jászvásár	13	6	3	4	14-14	21
11. Chiajna	13	6	2	5	23-14	20
12. Afumaţi	12	5	2	5	16-14	17
13. Slatina	13	3	4	6	15-18	13
14. Bákó	13	3	4	6	12-19	13
15. Karácsonkő	13	4	3	6	12-23	13
16. Sellemberk	13	3	3	7	21-22	12
17. Újszentes	13	3	3	7	17-25	12
18. CS Dinamo	13	2	5	6	11-18	11
19. Beszterce	13	2	4	7	12-23	10
20. Tunari	13	1	5	7	12-23	8
21. Câmpulung	13	2	2	9	8 -30	8
22. Szatmárnémeti	13	1	1	11	10-33	4

Veretlenül az alapszakasz felénél

Bálint Zsombor

A női kézilabda A osztály C csoportja alapszakaszának felénél hibátlan maradt a marosvásárhelyi városi sportklub (CSM). Az odavágók zárófordulójában a Simon László Sportcsarnokba érkező vendég Temesvári Universitatea de Vest az első hat fordulóban mindössze két pontot gyűjtött, így a házigazdák számítottak toronymagas favoritnak. Ezt pedig a mérkőzés vissza is igazolta, hiszen a 13 gólos hazai siker magabiztosnak értékel-

hető. Tegyük azonban hozzá, hogy a különbség a két keret között ennél sokkal nagyobb.

A főlényük tudatában a hazaiak kissé dekoncentráltan léptek pályára, és az elején nagyon sokat hibáztak, így csak lassan sikerült többgólos előnyt kialakítani, amikor azonban picit jobban odafigyeltek, helyreálltak a dolgok, és szünetig nyolcegységnyire nőtt a főr. Hasonló kikapcsolás a második félidő során is előfordult, azonban ne legyünk túl szigorúak, annyira jobb a marosvásárhelyi csapat, hogy még ezek mellett is megkér-

dőjelezhetetlen volt a győzelem. Minden bizonnyal a lányok tisztában vannak vele, hogy egy erősebb ellenféllel szemben sokkal jobban oda kell figyelniük, mert az büntetni fog minden figyelmetlenség-ből eladott labdát.

A visszavágókra nem kell sokáig várni, már vasárnap megkezdődnek a 8. forduló találkozóival. A CSM a Kolozsvári U vendége lesz, amely sokkal erősebb csapat Temesvárnál, azonban Marosvásárhelyen 10 góllal maradt alul. Kolozsváron azonban várhatóan szorosabb lesz a meccs.

miután Major kiharcolt egy szabadrúgást a kaputól 20 méterre, a sorfal fölött hajszálpontosan a jobb felső sarokba varrta a labdát (4-0).

A meccs végén az ASA már nem nagyon erőltette az újabb gólszerzést, a Poli pedig képtelen volt helyzeteket kidolgozni, ezért az eredmény nem változott.

A győzelemmel az FC ASA ismét feljött a tabella második helyére, igaz, mögötte három csapat van azonos pontszámmal, és még kettő csupán eggyel kevesebbel. Ezért nem engedheti meg magának, hogy szombaton megbotoljon a kiesőjelölt, a mindössze 8 pontos Tunari otthonában.

Fotó: az FC ASA közösségi oldala | Pixel Sport

Jegyzőkönyv

2. liga. 13. forduló: *Marosvásárhelyi FC ASA – Jászvásári CSM Politehnica 4-0 (2-0).*

Marosvásárhely, Transil stadion. Vezette: Mihai Ene (Gyurgyevó) – Emeric Tocai (Nagyszeben), Ioan Humița (Örményes). Tartalék: Arthur Răcoare (Curtea de Argeș). Ellenőrök: Ștefan Szilaghi (Szatmárnémeti), Mihai Țîră (Gyulafehérvár).

FC ASA: Iacob – Horșia, De-meter, Manea, Senciuc, Major (85. Dohatcă), Ekollo (85. Vînău),

Cruceru, Bîrnoi (75. Fofana), Bogdan (70. Trif), Zukanović (85. Haciterzoglu).

Poli: Fernandez – R. Gligor (70. Hrib), G. Gligor (46. Alceus), Tiehi (76. Istratie), Cestor, Ștefanovici, Inglada, Vidaković (46. Kamara), Fărcaș, Ofori, Olaru (72. Dinescu).

Gólszerzők: Bîrnoi (18., 53.), Cruceru (31.), Bogdan (68.).

Sárga lap: Bogdan (29.), Ekollo (51.), Horșia (87.), illetve Inglada (80.).

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, C csoport, 7. forduló: *Marosvásárhelyi CSM – Temesvári Universitatea de Vest 41-28 (19-11).*

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 400 néző. Vezette: Debreczeni Jessica (Nagybánya), Alexandra Gonța (Nagybánya). *Marosvásárhely:* Chetraru 1

gól (Albu) – Sîrb 8, Bărabaş 5, Rusneac 4, Danciu 4, Burić 2, Tarcău 1 (Makarenko 5, Țîfui 5, Scutaru 3, Butomo 3, Coman, Mureșan).

Temesvári Universitatea: Bădrăgan (Fazakas) – Klimek 9, Sîrbu 7, Drăgulescu 4, Crainic 3, Adam 2, Sufana 1 (Bușa 1, Amariei 1, Mihăilă, Bârboi).

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, C csoport, 7. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Temesvári Universitatea de Vest 41-28, Nagyvárad CSU – Resicabányai CSU 27-12, Besztercei CNOPT – Nagydisznódi Măgura 21-32, Kolozsvári U – Besztercei Gloria II 29-26.

Két fiatal, két történet: Tóth és Redzic készen áll a nagy feladatra

Az itthonihoz hasonló mérkőzésre számít az örémények elleni, idegenbeli labdarúgó világbajnoki selejtezőn Tóth Alex, aki úgy véli, ki-ki meccs lesz, a magyar válogatottnak kezdeményeznie kell, mert a második hely biztosítása érdekében nagyon fontos, hogy milyen eredményt ér el.

A Ferencváros húszéves közép-pályása, aki vasárnap gólpasszt adott Varga Barnabásnak, és ő maga is lőtt egy látványos gólt a Kazincbarcikának, arról is beszélt a hétfői

Tóth Alex (b) és Redzic Damir, a magyar labdarúgó-válogatott tagjai a csapat sajtótájékoztatóján az MLSZ Telki Edzőközpontjában 2025. november 10-én. Fotó: MTI/Illyés Tibor

sajtótájékoztatón Telkiben, hogy jó lenne, ha át tudná menteni formáját a válogatottba is. És nemcsak ő – tette hozzá –, hanem az újonc Redzic Damir is.

A Dunaszerdahely 22 éves csatára már hét gólnál tart a szlovák bajnokságban, és szombaton az ő találatával nyert a DAC a Ruzomberok ellen. A pécsi születésű játékos, akinek édesapja bosnyák, édesanyja magyar, szintén úgy érzi, nagyon jó formában van. „Alex az elsők között volt, aki gratulált” – idézte föl, hogy mi történt azután, hogy Marco Rossi szövetségi kapitány múlt kedden kihirdette a keretét.

Az MTI kérdésére úgy válaszolt „nem gondolta nagyon túl”, amikor korábban megtudta, hogy a Slovan Pozsony elleni mérkőzését a helyszínen nézi meg a kapitány.

„Próbáltam ugyanúgy dolgozni és ugyanúgy játszani. Igyekeztem a saját formámat hozni, és meggyőzni őt, hogy ide tudok tartozni a csapathoz” – mondta, majd hozzátette, a legnagyobb álmom megvalósulása, hogy meghívót kapott és büszke-

séggel tölti el, hogy válogatott lehet.

A már hétszeres válogatott Tóthnak felvetették azt is, hogy bár még nagyon fiatal, vannak nála rutintalanabbak is a válogatottban. Erre úgy válaszolt: jó átélni, hogy jönnek új arcok, majd úgy folytatta, hogy Redzic Damir persze nem új számára, hiszen korábban, az FTC második csapatában már sok időt töltöttek együtt, az NB III-ban játszottak együttesben. Mindketten megerősítették, hogy jó a kapcsolatuk.

Redzic megismételte, amit korábban is mondott, hogy reményei szerint sokat tud majd tanulni a válogatottnál, mert „sok jó játékos szerepel” benne, és „nagy kvalitása van” ennek a csapatnak.

Arra vonatkozóan, hogy klubcsapatában több pozícióban is játszik, a válogatottban viszont ez nem jellemző, Tóth Alex azt mondta: „teljesen mindegy, hol vagyok, csak a pályán legyek, tudom, melyik poszton mit várnak el tőlem, aszerint szeretnék mindig játszani,

hogy először is az edzőnek feleljek meg, aztán magamnak, és a csapataknak is a hasznára legyek”.

Ráadásul – jegyezte meg – most „jó szájjal” hagyta el a klubját, mert eredményes meccse volt a hétvégén. Mint mondta, nagyobb önbizalommal tud ilyenkor a válogatotthoz jönni, és kiemelte, hogy éppen egy válogatottbeli csapattársának sikerült gólpasszt adnia.

A magyar nemzeti együttes ok-

tóber 11-én 2-0-ra nyert Budapesten az örémények ellen, s holnap Jerevánban lép pályára, majd az utolsó fordulóban, vasárnap az írekkel játszik a Puskás Arénában. Marco Rossi alakulata jelenleg a második – pótselejtezőt érő – helyen áll az európai F csoportban öt ponttal.

Az éllovas portugáloknak tíz, a magyarokat követő íreknek négy, a negyedik pozíciót elfoglaló öréményeknek pedig három pontjuk van.

Ianis Hagi nem revansot, hanem három pontot akar Zenicában

Ianis Hagi szerint túlzás lenne bosszúról beszélni a Bosznia-Hercegovina elleni világbajnoki selejtező előtt, de a román válogatottnak mindenképpen nyernie kell Zenicában – erről a Román Labdarúgó-szövetség YouTube-csatornáján adott interjúban beszélt a futballista, aki Nicolae Stanciu távollétében várhatóan újra viselheti majd a csapatkapitányi karszalagot. „Ők eljöttek hozzánk, és legyőztek minket, most nekünk kell elmenni hozzájuk és megverni őket” – fogalmazott az Alanyaspor középpályása, aki szerint a ploiești-i stadion szerencsét hoz a csapatnak.

Hagi elmondta, nagyon sokat jelent számára, hogy a nyári sérülése után újra válogatott lehet, és számára az a legfontosabb, hogy segítse a csapatot. Hozzátette, jól érzi magát Törökországban, folyamatosan fejlődik, és szereti a török bajnokság hangulatát.

Románia november 15-én Bosznia-Hercegovinával, 18-án San Marínóval játszik.

XIX.

TIBERIUS FESTIVAL

**LISZT FERENC
CHAMBER ORCHESTRA**

Boundless Music | Transylvanian Tour

IN MEMORIAM LEITMAN ZSOLT

Kultúrpalota
Marosvásárhely
November
9-16
Noiembrie
Palatul Culturii
Târgu Mureș

ora 19⁰⁰ óra

Intrarea liberă
Ingyenes belépő
Free entrance

Invitați / Meghívottak / Guests Liszt Ferenc Chamber Orchestra (HUN) Cristina Gomez Godoy oboe (ESP) Munkácsi Dóra piano (ROU) Lakatos György bassoon (HUN) Dósa Etele clarinet (SUI) Tiberius quartet (ROU) Bordos Kinga piano (ROU) Nelu Storojenco cello (ROU) Fejérvári János cello (HUN) Marley Erickson violin (USA) Angletten quartet (NEO)	Czumbili Bernadette piano (ROU) Anastasia Safonova piano (RUS) Kostyák Előd cello (ROU) Kiss Péter piano (HUN) Béres Melinda violin (ROU) Cristophe Alvarez piano (FRA) Székely Attila piano (GER) Nagy Krisztina piano (ROU) Skultéty Mátyás cello (HUN) Breno Seifert piano (BRA) Bordos Csilla piano (ROU) Filip Papa cello (ROU) Francis Gallagher violin (GBR)
--	--

Schwartz Zoltán violin (HUN) Luiza Sello flute (ITA) Szabó Hunor horn (HUN) Raluca Rad piano (ROU) Horváth Edith piano (ROU) Wanderer quartet (HUN - JPN) Artillan trio (GER - SWE - LTU) Orbán Katalin cello (GER) Tomasz Máté cello (HUN) Kostyák Márton bass (ROU) Sántha Huba piano (ROU) Csöke Noémi piano (HUN) Frank van de Laar piano (NEO)	
--	--

Graphics by Gabriel Rusu

**JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...**

SZERDA 21⁰⁰

ETV
ERDÉLY TV

NYÁRÁDKÖSZVÉNYESI KÖZBIRTOKOSSÁG

TOTH ANTAL, a nyárádköszvényesi közbirtokosság elnöke,
a közbirtokossági statútum 11-es cikkelye alapján

ÖSSZEHÍVOM

A NYÁRÁDKÖSZVÉNYESI KÖZBIRTOKOSSÁG
TAGJAINAK ÁLTALÁNOS GYŰLÉSÉT
2025. november 30-án 13 órára a közbirtokosság székhelyére.

Napirenden a következők:

– a közbirtokossági tagsági regiszter örökösödési és adásvételi iratok alapján történő módosításának jóváhagyása.

Nyárádköszvényes, 2025. november 10.
Toth Antal elnök (68918-I)

**A hirdetési rovatban
megjelent
közlemények, reklámok
tálmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!**

ADÁSVÉTEL

ELADÓ Marosvásárhelyen, a Cukorgyár utcában emeletes magánház. Földszint: két nagy szoba, egy kisebb, nagy fürdőszoba, konyha, kamra. Fennebb: tornác, két nagy, két kisebb szoba, fürdő, debaré. Udvaron garázs, pince, két kisebb mellékhelyiség. Összterület 4 ár. Ár: 175.000 euró, alkudható. Tel. 0727-980-566. (26974-l)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALJUK házak, lakások
kiürítését, elhordunk limlomot,
főlegesen dolgokat 3,5 tonnás
teherautóval. Tel. 0747-816-
052. (26898)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

OPTIKAI TECHNIKUSI MUNKAKÖRBE keresünk frissen
 érettségizett munkatársat betanításra. Érdeklődni a következő
 telefonszámon: 0723-244-200. (sz.)

MEGEMLÉKEZÉS

**Az évek múlnak, az idő halad, de a szereteted és jóságod
örökre velünk marad.**

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk a drága jó férjre, szerető, gondos édesapára, apósra és nagyapára, az ákosfalvi

id. ADORJÁNI ZOLTÁNRA

halálának 15. évfordulóján.

**Drága, szép emléket, szeretetét megőrizzük egy életen át.
Nyugalma legyen csendes!**

Szerető családja. (26977)

**„Emlékek varázsa melegíti lelkünk,
Szívünkben érezzük őt, soha nem felejtjük,
Álmok, emlékek, szép szavak,
Ez minden, ami a múltból megmaradt,
Tátongó űr lelkünkben a hiány,
Néha kicsit csendesül, de örökké fáj.”**

Szeretettel emlékezünk drága édesapánkra, a deményházi születésű

BALOGH ÁKOSRA

halálának 8. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma
csendes!

Lánya, Mónika, fia, Lehel, valamint családjuk. (27007-I)

ELHALÁLOZÁS

A veszteség miatti fájdalomtól megrendülten tudatjuk azokkal, akik ismerték, tisztelték és szerették, hogy

OLÁH ANNA
Bolyai-kutató

2025. június 20-án, életének 80. évében Berekfürdőn elhunyt.

Drága halottunk hamvait 2025. november 14-én, a marosvásárhelyi református temető ravatalozójában 15 órakor kezdődő gyászistentisztelet után helyezzük örök nyugalomra.

Szerettei. (sz.-l)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Az OrtoProfil munkaközössége mély együttérzéssel osztja Iszlai Andrea kolléganőnk szeretett

ÉDESANYJA

elvesztése okozta fájdalmában. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. (68920-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk,
DERCZENI ÁDÁM

temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek, fájdalomban osztoztak.

Gyászoló szerettei. (p.-l)

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

 Szemészet

 Gasztroenterológia

 Kardiológia

 Fül-orr-gégészet

 Érsebészet

 Tüdőgyógyászat

 Plasztikai sebészet

 www.doraoptics.ro

 0771 195 340

BLACK FRIDAY

-50%

november 14-ig!

A kiválasztott keretekre. További részletek a boltban.

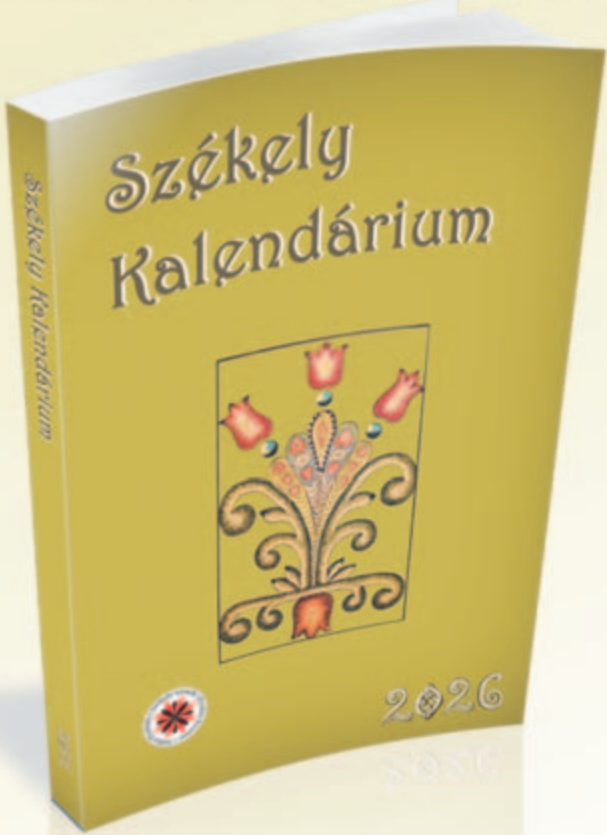

Marosvásárhely:
▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Mi idén nem árat, hanem SZÍNVONALAT EMELÜNK!

www.facebook.com/SzekelyKalendarium

Keresse a lapárusoknál és az ismertebb könyvesboltokban, vagy rendelje meg online a www.magyarlapok.ro oldalon!

Könyvbemutató!

2025.nov.15, szombat, 16.00 óra -
Nemzeti Színház -

PUSKÁS SZILVIA

EGY KAPCSOLAT EMLÉKE

Megjelent
Puskás
Szilvia
első
regénye!

a Marosvásárhelyi Nemzetközi
Könyvvásár keretén belül